Ազգ
Azg
armenian daily

16 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2004 ՈՒՐԲԱԹ 4 (2929)

Գլենդեյլում 100 հանցագործություններից 17-ն իրականացնում են հայերը

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, 15 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գլենդեյլի ամենահայաշատ փողոցներից մեկում մեքենայի ուղղված աշրձանակի երեք կրակոցից զոհվել է 22-ամյա մի հայ երիտասարդ: Փաստը հաղորդվել է տեղի հայկական հեռուստակայանով եւ նշվել, որ կրակողը մեկ այլ նախկին հայաստանցի հայ է եղել: Առհասարակ հայերն անմասն չեն ԱՄՆ-ում կատարվող հանցագործություններից, եւ հատկապես աչքի են ընկնում իրար միջեւ խնդիրները լուծելու կռիվներով, որոնցից էլ բխում են մարդասպանությունները:

Գլենդեյլ քաղաքի ոստիկանության հանցագործությունների գծով հայազգի մի վերլուծաբանի կարծիքով, հայերն ամեն ինչի մեջ էլ կան, միայն Գլենդեյլում 100 հանցագործություններից 17-ն իրականացնում են նրանք: Վերջիններս ընդգրկված են նաեւ քրեական աշխարհի առեւտրի մեջ. այս ասպարեզում հայաստանցի հայերը զիջում են տեղի հայերին: Առաջիններն առավելապես հայտնի են խարդախություններ մեջ, մասնագիտանում են կեղծարարություններում:

Ջավախք. միայնակ վրաց ազգայնականության դեմ

Ռուսաստանը հեռթակայն անգամ ստորացվում է, այս անգամ՝ կամավոր, 500 մլն դոլարով

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Վերջին տարիներին Ռուսաստանը հաստատակամորեն ապացուցում է, որ Կովկասում եւ այն տարածաշրջաններում, որոնք ավանդաբար համարվել են ռուսական կենսական շահերի գոտի, հանդուրժում է ստորացումը:

Վրաստանի արտգործնախարար Թեդո Ջափարիձեն, վերադառնալով Մոսկվա կատարած այցելությունից, Թբիլիսիի «Իմեդի» հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում հայտարարեց. «Ռուսները 500 մլն դոլար են պահանջում՝ արագացնելու իրենց ռազմակայանների դուրսբերումը Վրաստանից»:

Համաձայն Ստամբուլի ԵԱՀԿ գագաթաժողովի, Ռուսաստանը պարտավորվել է Ախալքալաքից եւ Բաթումից ռազմակայանների դուրս բերման շուրջ բանակցություններ սկսել Թբիլիսիի հետ: Մոսկվան պնդում է, որ 62-րդ եւ 12-րդ ռազմակայանները դուրս բերելու համար անհրաժեշտ է առնվազն 10 տարի, մինչդեռ Թբիլիսին իրատեսական է համարում 3 տարին:

Ստամբուլի ԵԱՀԿ գագաթաժողովի որեւէ փաստաթուղթ Մոսկվային չի պարտավորեցնում կոնկրետ ժամանակաշրջանում «հեռանալ» Վրաստանից, ասել է թե Ռուսաստանը, ցանկության դեպքում, կարող է հավերժ բանակցություններ վարել վրացական կողմի հետ՝ զորքերը դուրս բերելու ժամկետների հարցում չհասնելով համաձայնության:

Մինչդեռ Մոսկվան պատրաստակամ է Ախալքալաքից եւ Բաթումից դուրս բերելու ռազմակայանները Թբիլիսիի համար ընդունելի ժամկետներում, եթե Վրաստանը ծախսերի համար փող գտնի՝ 500 մլն դոլար:

ԱՄՆ-ը, որ վերջին տարիներին հաստատակամորեն հաստատվում է Կովկասում, ավելի տեսանելի՝ Վրաստանում, շտապեց հայտարարել, որ պատրաստ է ֆինանսական աջակցություն ցույց տալ: Թբիլիսիում գտնվող ԱՄՆ դեսպանատան փոխօգնական Լին Պասկոն խոստացավ օգնել, չնշելով, թե որքան գումար է պատրաստ Վաշինգտոնը տրամադրել ռուսների վտարման դիմաց:

Տես ► էջ 8

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

2004-ը հայ մշակոյթի դեսպան Արշակ Չօպանեանի տարի

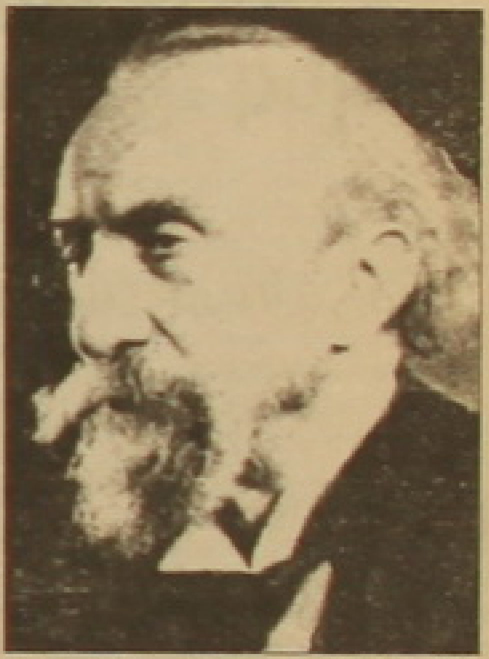

Թէքէեան մշակութային միութեան Լիբանանի վարչական խորհուրդը Պէյրութէն յղուած յունուար 8, 2004 թուակիր յայտարարութեամբ 2004-ը կը հռչակէ Արշակ Չօպանեանի տարի, երախտաշատ ռամկավար ազատական գործիչին մահուան 50-րդ տարելիցին առթիւ: Մեծանուն մտաւորականը եղած է բանաստեղծ, հրապարակագիր, խմբագիր եւ թարգմանիչ: Ան դրական ներդրում բերած է հայ մշակոյթի տարածման ու հայոց իրաւունքները հետապնդելու աշխատանքներուն մէջ, արժանանալով «Հայ ժողովուրդի դեսպան» պատուաբեր կոչումին:

Ա. Չօպանեան եղած է նաեւ հասարակական գործիչ: Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան միջոցով ան ծառայած է իր ազգին ու հայրենիքին, դառնալով միաժամանակ ճարտարապետներէն մէկը ՌԱԿ-ի դաւանած ազգային-հայրենասիրական ուղեգիծին:

Յարգանքի արժանի տուրքը տալու համար մեծ երախտաւորին, Թէքէեան մշակութային միութեան Լիբանանի շրջանակը կը նախատեսէ այս տարուան ընթացքին կազմակերպել դասախօսութիւններ, ուր հայ եւ ֆրանսիացի բանախօսներ լուսարձակի տակ պիտի առնեն Չօպանեան գրագէտին եւ հաղաքական գործիչին արժանիքներն ու վաստակը: Կը ծրագրուի այս առթիւ լոյս ընծայել գրքոյկներ: Այս բոլորէն եք տեղի պիտի ունենայ եզրափակիչ հանդիսութիւնը: Փափաքելի պիտի ըլլայ, որ Պէյրութի օրինակին հետեւին աշխարհասփիւռ ՌԱԿ-ի եւ ԹՄՄ-ի մասնաճիւղերը: Հաւանաբար այս տարի խոնարհելու ենք անխոնջ մշակի յիշատակին առջեւ, խոստանալով շարունակել անոր ազգային մշակութային ու հաղաքական գործը:

Արժանի յարգանքի մը նախաձեռնութիւնն է, որ կ՛ողջունէ Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը:

ՌԱԿ ՄԱՄԼՈ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԻՒԱՆ

Փակ են Սելիմի լեռնանցքը եւ Բերդ-Ճամբարակ ճանապարհահատվածը

ARMENPRESS

Երեւանցի երեխաները ե՞րբ էին այսքան ձյուն տեսել

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության «Հայավտոճան» ընկերության շուրջօրյա ծառայության տվյալներով, բացի Բերդ-Ճամբարակ ճանապարհահատվածից եւ Մարտունի-Եղեգնաձոր մայրուղու Սելիմի լեռնանցքից, հանրապետության բոլոր ճանապարհները, ժամը 18.10-ի դրությամբ, բաց էին: Դժվարանցանելի են Կապան-Մեղրի-Քաջարան ճանապարհահատվածի Մեղրու լեռնանցքը: Հանրապետության ճանապարհներին տեղ-տեղ մերկասառույց է եւ ուժեղ քամի:

Ձյան մաքրման շուրջօրյա աշխատանքները հանրապետության բոլոր մայրուղիներում շարունակվում են, դուրս է բերվել դրա համար անհրաժեշտ ամբողջ տեխնիկան: Այնուամենայնիվ, «Հայավտոճան» ընկերությունը խորհուրդ չի տալիս վարորդներին երթեւեկել լեռնանցքներով, հատկապես երեկոյան ժամերին:

ՏԱՐԱԾՔ

Նորվեգիան արտաքսել է Վրաստանի քաղաքացի Սամվել Աբրահամյանին

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 15 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նորվեգիան Թբիլիսի է արտաքսել Վրաստանի 28-ամյա քաղաքացի Սամվել Աբրահամյանին, որն անցած ամիս ինքնահրկիզման փորձ է արել մայրաքաղաք Օսլոյում, խորհրդարանի առջեւ: «Նյու Յորք թայմսն» այսօր գրել է, որ վերջինիս նման արարքը պայմանավորված է եղել Նորվեգիայի իշխանությունների կողմից նրան ապաստան չտրամադրելու հանգամանքով:

Մայքլ Ջեկսոնի դատը պաշտպանելու է հայազգի փաստաբան Մարկ Կիրակոսը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 15 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վաղը Կալիֆոռնիայում սկսվում է պոպ երաժշտության հայտնի աստղ Մայքլ Ջեկսոնի դատավարությունը, որը մեղադրվում է մանկապղծության մեջ: Երգչին պաշտպանելու է հայազգի փաստաբան Մարկ Կիրակոսը:

Իրաքում ձերբակալվել է Բաասի ղեկավարներից մեկը

Իրաքի ամերիկյան օկուպացիոն զորքերի հրամանատարությունը հաղորդում է տարածել Բաաս կուսակցության ղեկավարներից մեկի ձերբակալման վերաբերյալ: Խոսքը Համիս Սիրխան ալ Մուհամմադի մասին է, որը նախկին վարչակազմի առավել կարեւոր 55 պաշտոնատարների ցանկում զբաղեցնում է 54-րդ տեղը: Սադդամ Հուսեյնի օրոք նա Կերբելա քաղաքում գլխավորում էր Բաասի շրջանային բաժանմունքը:

Ամերիկացիները Համիս Սիրխան ալ Մուհամմադի գլխի համար խոստացել էին 1 մլն դոլար: Սակայն առայժմ հայտնի չէ, թե որեւէ մեկը կստանա՞ արդյոք այդ պարգեւավճարը: CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ իրաքցի կուսակցական գործիչը ձերբակալվել է ընթացիկ շաբաթվա սկզբին, 82-րդ օդադեսանտային դիվիզիայի եւ հատուկ ջոկատների համատեղ ջանքերով: Բրիգադային գեներալ Մարկ Կիմիտը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է, որ ձերբակալությունն իրականացվել է Բաղդադից 110 կմ արեւմուտք ընկած Ռամադի քաղաքի մոտակայքում: Այդ փոքրիկ քաղաքի բնակիչներն առանձնապես համառ դիմադրություն են ցույց տալիս ամերիկացիներին:

Գեներալ Կիմիտի խոսքերով, Համիս Սիրխան ալ Մուհամմադը «ամերիկյան եւ դաշնակից զորքերի, ինչպես նաեւ դրանց օգնող իրաքցիների վրա կատարված մի շարք հարձակումների ոգեշնչողն է»: Իրաքցի կուսակցական գործչի ձերբակալությունը հերթական հարվածն է հակաամերիկյան դիմադրության շարժմանը: Ձերբակալման մանրամասնությունները չեն հրապարակվել:

ԽՈՀ-ԱՐԱՐԱԿԱՆ

2004 թվականի քաղաքական աջապսանդալ

«Ազգի» խոհանոցից

Եկավ Կապիկի տարին ու իր հետ բերեց նոր, տոնական ճաշատեսակներ: Մեր ընթերցողներին ներկայացնում ենք ամենա-ամենա վերջին թարմ ու տաք-տաք «քաղաքական աջապսանդալ» ճաշատեսակի բաղադրատոմսը: Նշեմ նաեւ, որ այս ճաշատեսակի համար անհրաժեշտ է թարմ, տնական, բնական յուղ: Իսկ եթե տանը չունեք եւ գնել եք խանութից կամ որեւէ տոնավաճառից ու գյուղից, ապա հարկավոր է թորել, մաքրել, նոր միայն օգտագործել: Ճաշի յուղը նախապես է, որի մաքրությունն ստուգելու համար նախ պետք է տաքացրած թավայում մի լավ եռացնել, վրայից հեռացնել ավելորդ քափն ու փրփուրը, ավելորդ ջուրը քամել, նոր միայն օգտագործել, որ կծվուծությունն ու տհաճ հոտը դուրս գա:

Մնացած մթերքներն ընտրվում են ըստ եղանակի ու ճաշակի: Քանի որ այս նոր բաղադրատոմսը խորհուրդ է տրվում փորձել գարնանն ու օգտագործել ամռանը, ուստի շտապեք մթերքների ընտրությունը սահմանափակել:

Համեմունքները՝ սոխ, սխտոր, կարմիր եւ սեւ պղպեղ, աղ, եթե դրանք չկան, ապա փնտրեք Ազգային ժողովի պատգամավոր կանանց շրջանում, հասարակական կազմակերպություններում, նախարարություններում ու նաեւ դրսում:

Ուրեմն այսպես, վերցնում ենք 4 բաժին ուժային կառույցներ, լավ մաքրում ենք, հոսող ջրի տակ լվանում ու չորացնում: Ավելացնում ենք 13 բաժին կծու, թթու, դառն ընդդիմություն, լավ խառնում ենք ու թողնում մի քիչ հանգստանա: Օտար ափերից բերած 3 բաժին խորհրդականներին լավ տաքացնում ենք 40 աստիճանում եւ մի քանի աստղերով խառնում նախորդ զանգվածին, ավելացնում մի քիչ հին նախագահ, հին խորհրդական, հին վարչապետ եւ ներկա հարուստ փայատեր՝ գոզելու համար: Ու ալրաղացի հարիչով լավ հարում ենք: Զանգվածը բաժանում ենք 6 մասի, 3-ը՝ ընդդիմություն-կոալիցիա, 3-ը՝ բմբուլե հեղաշրջման զաղափարակիրների ու թողնում ենք հունվարին հանգստանան:

Տես ► էջ 2

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Իլհամ Ալիեւի Ադրբեջանը թույլ տվեց դիվանագիտական առաջին լուրջ սխալը

Հայ զինվորականներն աշնանը կհասնե՞ն Բաքու

Ադրբեջանի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւը հունվարի 14-ին պատասխանել է իր հայ գործընկեր Վարդան Օսկանյանի՝ նույն օրն ավելի վաղ արված հայտարարությանը:

«ՀՀ ԱԳՆ-ն խոր մտահոգություն է արտահայտում այն փաստի կապակցությամբ, որ 2004 թ. հունվարի 13-ին Ստամբուլի օդանավակայանում ադրբեջանական իշխանությունների պահանջով եւ միջամտությամբ ՀՀ ՊՆ պատվիրակությանը թույլ չի տրվել մեկնել Բաքու ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության. Համատեղ լավագույն ջանք-2004» զորավարժության նախնական պլանավորման կոնֆերանսին մասնակցելու համար», ասվում էր Օսկանյանի հայտարարությունում:

Պաշտոնական Երեւանը, դատապարտելով Բաքվի արարքը, հայտարարել էր, որ վերոնշյալ միջադեպն ամբողջապես հակասում է «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի ոգուն, տառին եւ տրամաբանությանը:

Պատասխան հայտարարության մեջ Գուլիեւը հիշեցնում է, որ «Հայաստանը ագրեսիայի է ենթարկել Ադրբեջանը», «երկու պետությունների միջեւ բացակայում են միջպետական հարաբերություններ», «բացակայում է միջազգային-իրավական հենք, ինչը թույլ կտար Ադրբեջանի տարածքում զորավարժություններին Հայաստանի մասնակցությունը», հետեւաբար «Ադրբեջանն ունի իրավունք մերժելու Հայաստանին երկրի տարածքում ռազմական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու»:

Սա առաջին դեպքը չէ, երբ Գուլիեւը թույլ է տալիս հակասական հայտարարություններ: Հունվարի 11-ին Ադրբեջանի արտգործնախարարը Բաքվի ANS հեռուստաընկերությանն ասել էր, որ հայ սպաները «Բինա» օդակայանում վիզաներ չեն ստանա, քանի որ Հայաստանն Ադրբեջանին որպես պետության չի ճանաչում, իսկ ինչ վերաբերում է Թբիլիսիում Ադրբեջանի դեսպանությունում հայ սպաներին վիզաներ չտրամադրելուն, ապա, ըստ Գուլիեւի, «դեսպանությունը պարզապես փորձել է ստուգել հայ սպաների տվյալները, թե արդյոք նրանք մասնակցե՞լ են Ղարաբաղյան պատերազմին»:

Օսկանյանն ասել է, որ հայ զինվորների Բաքու մեկնելու համար վիզա ստանալու մտադրությունը հուշել է ՆԱՏՕ-ն՝ «Համատեղ լավագույն ջանք-2004» զորավարժության նախնական պլանավորման կոնֆերանսի կազմակերպիչը եւ ֆինանսավորողը: Նշենք, որ ըստ Բիշքեկի 1992 թ. համաձայնագրի, Հայաստանի քաղաքացիներին Ադրբեջան մեկնելու համար վիզա անհրաժեշտ չէ: Ինչ վերաբերում է Բաքու հասնելու Ստամբուլի ճանապարհին ընտրելուն, ապա դա եւս, ըստ Օսկանյանի, ՆԱՏՕ-ն է հուշել:

Ստամբուլում Ադրբեջանի հյուպատոս Իբրահիմ Նաքիօղլուն «Թրենդ» գործակալությանն ասել է, թե ոչ հայկական կողմը, ոչ էլ ՆԱՏՕ-ն հայ սպաների համար վիզա ստանալու դիմում չեն ներկայացրել: Մյուս կողմից, Նաքիօղլուն ասել է, թե անգամ դիմումի դեպքում հայերը չէին հասցնի կոնֆերանսին, քանի որ վիզաների տրամադրման համար երեք օր ժամանակ էր պետք՝ հաշվի առնելով հարցի նրբությունը:

Սա եւս մեկ անուղղակի ապացույց է, որ Բաքուն փորձել է խոչընդոտել հայ սպաների մուտքն Ադրբեջան: Գուլիեւի հայտարարության մի հատվածը, թե «Ադրբեջանն ունի իրավունք մերժելու Հայաստանին երկրի տարածքում ռազմական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու», եւ խոսում է Բաքվի չկամության մասին: Արտգործնախարարը նաեւ ասել է, որ «Ադրբեջանի ՊՆ ներկայացուցիչները պատրաստ էին ընդունելու Հայաստանի ներկայացուցիչներին, ովքեր չժամանեցին այնպիսի պատճառներով, որոնց համար ադրբեջանական կողմը պատասխանատվություն չի կրում»:

«Ինչ վերաբերում է հայ ներկայացուցիչների մասնակցությանը զորավարժություններին, որոնք կանցկացվեն 2004 թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանում, ադրբեջանական կողմը պատրաստ է քննարկել նրանց (հայերի) մասնակցության հարցը», ասել է Գուլիեւը:

2003 թ. ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության. «Համատեղ լավագույն ջանք-2003» զորավարժություններն անցկացվեցին Հայաստանում, եւ Երեւանը հրավեր էր ուղարկել Ադրբեջանին: Բաքուն մերժեց առաջարկը:

Ադրբեջանական մամուլում արդեն տպագրվում են հոդվածներ, որոնցում քննադատվում է Բաքվի կեցվածքը: «Զերկալո» թերթը երեք հայ սպաների Բաքու ժամանելու շուրջ ստեղծված աղմուկը որակել է «կեղծ հայրենասիրություն»: Թերթն անհասկանալի է համարում, թե ինչու որոշ «ուլտրա-հայրենասերներ» աղմուկ չէին բարձրացնում, երբ Բաքու էր գալիս Հայաստանի վարչապետը, «վերջերս Բաքվում էր Հայաստանի ԱԳ նախարարի տեղակալը», ապա հավելում. «Մենք ունակ ենք միզել միայն յուրայինների վրա»:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

2004 թվականի քաղաքական աջապսանդալ

Սկիզբը՝ էջ 1

Վերցնում ենք մի մեծ կաթսա՝ նախարարներից մեկի առանձնատանը, կլոր սեղանի շուրջ հավաքում ենք հին ու ներկա կուսակցական ու նրանց հարող չկողմնորոշված մթերքները լցնում կաթսայի մեջ, ավելացնում համեմունքներ ու, իհարկե, նոր յուղը՝ «Վիկտոր Դալլաքյան» ֆիրմայի: Թեթեւ փայտե գդալով խառնում ենք, որ ավելորդ գազերը դուրս գան, ու նոր բմբուլե հեղափոխությանը մնում է միայն դնել կրակին ոչ թե Թատերական հրապարակում, այլ Մատենադարանին հարող տարածքում: Թեժ կրակով եփում ենք մինչեւ ականջները պատրաստ լինեն ու դառնա վարչապետի թեկնածու կամ էլ ԱԺ նախագահի՝ նախորդներին խորհրդական դարձնելով:

Դե, ուրեմն գործի անցեք եւ ճաշը պատրաստ կլինի մարտ-ապրիլին: Ով իր շերեփը ճիշտ մեկ դեսն անի, մեկ էլ դենը, համեղ յուղալի պատառը կբռնի: Իսկ ով ուշանա, ապա հոյ-հոյ դադայի ճանկը կընկնի ու կապույտ էկրանից դուրս չի գա: Բա՞...

Ձեզ համար այս ճաշը եփեցի ես՝ Մարիետա Մակարյանս, մեր քաղաքական այսպես կոչված էլիտայի հետ, ոչ թե ամառանոցում, այլ խմբագրությունում: Դե, անուշ արեք:

Հ. Գ. *Նյութը պատրաստ էր, երբ ծտի թեւերով լուր եկավ, որ մի նոր յուղ էլ են ստացել «Արամ Սարգսյան» (ոչ Զավենի) ֆիրմայի, ու փորձարկման փուլը շարունակվում է: Արդյունքների մասին անձամբ կտեղեկացնի Ստեփան Դեմիրճյանը՝ Լոնդոնից վերադառնալուց հետո, վերջին պահին:*

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետը շուտով կունենա նոր դեկան

Երեւանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետում հունվարի 20-ին տեղի կունենան դեկանի ընտրություններ: Ֆակուլտետի դեկան, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Բաբկեն Հարությունյանն արդեն առաջադրվել է հայոց պատմության ամբիոնի վարիչի պաշտոնում, որը նախկինում զբաղեցնում էր ակադեմիկոս Հրաչիկ Սիմոնյանը:

Ֆակուլտետի նոր դեկանի միակ թեկնածուն Երեւանի պետական համալսարանի գիտքարտուղար, պատմական գիտությունների դոկտոր Հայկ Ավետիսյանն է, որն էլ հավանաբար կընտրվի ֆակուլտետի դեկան:

Ռ. Պ.

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄ

Հոգեւորականի եւ աշխարհականի նորագույն հարաբերություններ

Press@araratian tem.am էլեկտրոնային հասցեով երիտասարդները (եւ ոչ միայն) կարող են իրենց հուզող ամենատարաբնույթ հարցերն ուղղել՝ հնարավորինս անկաշկանդ եւ ազատ: Ինտերնետային այս էջը, որ մտահղացել է Արարատյան հայրապետական թեմը, որոշակի նպատակ հետապնդող ծրագիր է (պայմանական անունով «վիրտուալ քահանա»), որ գործում է դեկտեմբերից: Այդ ընթացքում բավականին հետաքրքրություն է առաջացել, եւ հարյուրավոր նամակներ են հղվել հասցեատերերին, հարցերն անձնականից մինչեւ ամենաընդհանուր՝ իմացական, պատմական բնույթի, արտամուսնական հարաբերություններ, կնոջ ազատություններ, կնոջ իշխանություն ընտանիքում, աղանդներ, եկեղեցական տոներ, ծեսեր, սովորույթներ, խորհուրդներ, այս կամ այն հասարակական երեւույթի նկատմամբ հոգեւորականների վերաբերմունք եւ այլն:

Հոգեւորականների եւ երիտասարդության միջեւ հաղորդակցման արդիական այս միջոցին դիմելն ունեցել է որոշակի շարժառիթ: Բանն այն է, որ երիտասարդը կարող է մտնել եկեղեցի, մոմ վառել, աղոթել, սակայն դժվարությամբ է մոտենում հոգեւորականի՝ նրա հետ զրուցելու կամ իրեն հուզող հարցերը տալու համար: Հեռահաղորդակցման այս ձեւը հոգեբանորեն կարող է դյուրացնել եւ վերացնել այն անջրպետը, որ գոյություն ունի աշխարհիկ եւ հոգեւոր մարդկանց միջեւ: Երբ երիտասարդներն իրենց հարցերի պատասխաններից հետո վստահություն ձեռք կբերեն, կհասունանա արդեն հանդիպման ցանկությունը, եւ շփումը հոգեւորականների հետ կդառնա ավելի դյուրին:

Հասարակության մեջ հոգեւոր կյանքին առնչվող հարցերի վերաբերյալ հետաքրքրությունը եւ անհրաժեշտությունն ակնհայտ է: Մեզ ընձեռած ազատություններն ու իրավունքները յուրաքանչյուրն ընկալել է յուրովի, իսկ հաճախ այդ ազատություններ կրելը դառնում է ծանրաբեռ, որովհետեւ ազատությունն է տալիս ընտրության իսկական հնարավորություն: Շատերը խճճվում են այդ ընտրության մեջ, սրան կարող են «նպաստել» բազում գործոններ՝ սոցիալական, ընտանեկան, անձնական, հոգեբանական: Մեր իրականություն միանգամից ներթափանցված հոգեւոր, մշակութային, կենցաղային զանազան օտարամուտ հոսանքներին կույր գնալով՝ երիտասարդության մի մասը կարող է անցնել մի ճանապարհ, որի համար ժամանակ անց զղջման եւ մեղքի զգացողություններ է ունենում: Հոգեբանական փակուղիներից ելքեր փնտրողների համար ճիշտ խորհրդատուներ են պետք, իսկ գտնելն այնքան էլ հեշտ չէ: Եկեղեցի այցելելը եւ մոմ վառելը մխիթարանք է, սակայն խոստովանել եւ անկեղծանալ միշտ չէ, որ հաջողվում է: Հայ առաքելական եկեղեցին հնարավորություն է տալիս անհատական խոստովանության՝ հոգեւորականի աչքերի մեջ նայելով ուղղակի բացելու հոգին: «Սակայն նրանք «ահավոր կաշկանդված են, չկա մտքի դաստիարակություն, երբեմն բառակույտ, որ հոգուց չի բխում: Արարատյան թեմի այս գործունեությունը հոգեւոր դասին երիտասարդությանը մերձեցնելու նպատակով է արված», երեկ մամուլի ասուլիսի ժամանակ վերոհիշյալ ծրագիրը ներկայացնելիս ասաց Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդի օգնական Գեւորգ սարկավագ Ղուշչյանը:

Քանի որ խիստ ինտիմ հարցերի մասին բարձրաձայնելը, ըստ սարկավագ Ղուշչյանի, մեր ազգային բարդույթներից է, խոստովանությունը դառնում է անհրաժեշտություն, թեեւ դա այնքան էլ չի կարող բավարարում տալ ծանր հոգեվիճակում գտնվողներին, բայց ճանապարհ է մերձեցնելու մարդկանց հոգեւոր դասին, իսկ նրանց պատասխանները կհնչեն մեր ազգային, վարդապետական, դավանաբանական սկզբունքներից ելնելով: Այս ծրագիրը դեպի ժողովուրդ եկեղեցու կատարած քայլերից մեկն է:

Մամուլի ասուլիսի ընթացքում Արարատյան հայրապետական թեմի մամլո դիվանի պատասխանատու եւ ծրագրի հեղինակներից Էլզա Մանուկյանը տեղեկացրեց, որ ժողովրդի հետաքրքրությունը եկեղեցական տոների, խորհուրդների նկատմամբ այնքան մեծ է, որ, օրինակ, Սբ. ծննդյան օրը 100-150 զանգահարություններ են եղել՝ տոնի խորհրդի հետ կապված: Մամլո դիվանը պատրաստել է հատուկ հաղորդագրություն, որ Հայ առաքելական եկեղեցին միակն է, որ հավատարիմ է մնացել հնագույն ավանդներին եւ Սբ. ծնունդը նշում է հունվարի 6-ին: Էլզա Մանուկյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ եկեղեցիներին կից բազմաթիվ կառույցներ են գործում՝ երիտասարդաց միություններ, որ կազմակերպում են ուխտագնացություններ դեպի սրբավայրեր: Եկեղեցիներում որոշակի օրերին կազմակերպված են նաեւ հոգեւոր դասընթացներ, ընթերցում են Աստվածաշունչ, մեկնաբանություններ են տրվում, հոգեւորականները պատասխանում են հավատացյալների հարցերին:

Գեւորգ սարկավագ Ղուշչյանն անդրադարձավ այլ հարցերի եւս, մասնավորապես, մեզանում վերջին շրջանում օտարամուտ տոները ընդօրինակելուն: Ասենք, Սբ. Վալենտինի, ինչ-որ դդումների, փուկների կամ Սբ. Ծնունդը դեկտեմբերի 25-ին նշելու նորամուտ սովորույթը: Այս բոլոր տոները մեզ պարտադրված են, որոնք բիզնեսի նպատակ հետապնդելուց զատ մեր ազգային նկարագիրը, սովորույթները խաթարելու վտանգ են պարունակում: Եվ այս հարցում լրատվամիջոցները որոշակի դեր ունեն, որոնք անպատասխանատու եւ անստույգ հայտարարություններով կամ մակերեսային մեկնաբանություններով կարող են ապակողմնորոշել հանրությանը: Գեւորգ սարկավագ Ղուշչյանը հորդորեց ինքնագործունեություն չծավալել, հարգել մեր ազգային եւ եկեղեցական տոները, մնալ «Հայ առաքելական եկեղեցու ծիրից ներս»:

Մ. ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ

Մարզերի դպրոցներում 165 ուսուցիչների թափուր տեղ կա

Մեկնողներին տրվում է դրամական պարգեւ

Կրթության եւ գիտության նախարարության մամուլի բաժնից տեղեկացանք, որ Հայաստանի մարզերում (բացի Վայոց ձորի եւ Տավուշի մարզերից) մոտ 165 մանկավարժական կադրերի պահանջարկ կա: Հեռավոր, սահմանամերձ, լեռնային եւ բարձր լեռնային բնակավայրեր գործուղվելու ցանկություն ունեցող մանկավարժների համար սահմանվել են մի շարք արտոնություններ: Ֆինանսական փոխհատուցումներ կհատկացվեն ճանապարհածախսի (տարեկան մոտ 4 անգամ), բնակարանի վարձի (ամսական 10 հազար դրամ), գույքի տեղափոխման (15 հազար դրամ), կեցության այլ ծախսերի (ամսական 5 հազար դրամ) համար:

Այդ բնակավայրերում աշխատող ուսուցիչները կվարձատրվեն ըստ սահմանված դրույքաչափի: Նրանց խրախուսելու նպատակով Համաշխարհային բանկը սահմանել է 500 դոլար դրամական օգնություն:

Գործուղվելու իրավունք ունեն բարձրագույն կրթությամբ ՀՀ քաղաքացիները, մանկավարժական ուսումնական հաստատությունների նախավերջին եւ ավարտական կուրսերի բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողները: Վերջիններս կգործուղվեն ուսման անհատական ժամանակացույցի անցնելուց հետո: Նախապատվությունը տրվում է մարզերի եւ մանկավարժական որակավորում ունեցող մասնագետներին:

Նախորդ տարվա դեկտեմբերի 22-ից մինչեւ այս տարվա հունվարի 9-ը Լոռու, Շիրակի, Արագածոտնի, Գեղարքունիքի, Արարատի, Արմավիրի մարզեր են մեկնել 36 ուսուցիչներ:

Նախարարությունը շարունակում է դիմում-հայտերի ընդունումը: Ցանկացողները պետք է զանգահարեն Կառավարման վարչություն 583483 հեռախոսահամարով:

Ռ. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն /հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի

Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնության, խստիւ արգելվում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նյութերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ **Ընթացիկ**

Մանկատան շրջանավարտները բնակարաններ կստանան

Հանրապետության 10 մարզերում արդեն 10 բնակարաններ են գնվել

Հայտնի է, որ անկախացումից հետո ծնողական խնամակալությունից զրկված մանկատների շրջանավարտները հայտնվել էին պետության ու հասարակության ուշադրությունից դուրս: Արդեն չափահաս դարձած մանկատան նախկին սաները տառացիորեն հայտնվում էին բաց երկնքի տակ՝ հանձնվելով բախտի քմահաճույքին: Ճիշտ է, հասարակական կազմակերպությունները (հիշատակելի է հատկապես «Այգաբաց»-ի կատարած գործը, որի նախագահ Արտակ Սարգսյանը եւս մանկատան շրջանավարտ է) ու բարերարների փոքրիկ խմբերը որոշակի ծրագրեր իրականացնում էին, սակայն դրանք տարերային էին, եւ չէին կարող հասցնել հիմնախնդրի լիարժեք լուծման: Անցած տարվա ամռանը վերջապես պետության հոգածությունը տարածվեց ճակատագրից հալածված այս երեխաների վրա:

ՀՀ կառավարության հուլիսյան որոշմամբ հանձնարարականներ հղվեցին սոցիալական ապահովության եւ քաղաքաշինության նախարարություններին՝ համատեղ ապահովելու պետական աջակցության իրագործումը: Ըստ արդեն հաստատված կարգերի, 1991 թ. սկսած, 18 տարին լրանալուն պես մանկատներից դուրս եկած երեխաները կապահովվեն բնակարաններով: Այս տարվա պետական բյուջեն արդեն իսկ այդ նպատակին հատկացրել է 350 մլն դրամ:

Դեռ անցած ամռանից «Հայ ժողովրդավարական ֆորում» հասարակական կազմակերպությունը (նախագահ Լյուդմիլա Հարությունյան), հետազոտություններ սկսեց այդ երեխաներին հայտնաբերելու եւ նրանց իրական կարգավիճակը պարզելու նպատակով: Ամեն երեխայի համար անհատական քարտեր կազմվեցին, որոնք արտացոլում էին նրանց բոլոր կարիքներն ու խնդիրները՝ ընդհուպ հոգեբանական բնույթի: Ըստ այդմ, յուրաքանչյուր շրջանավարտի համար առանձին ծրագրեր են կազմվել: Նախապես հաշվառվեց այս կարգի 180 շրջանավարտ, սակայն հետագայում պարզվեց, որ նրանց թիվը շատ ավելին է: Մանկատան նախկին սաները իմանալով այս մասին, իրենք էին ներկայանում:

Ըստ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության ընտանիքի, կանանց եւ երեխաների հիմնահարցերի վարչության պետ Լալա Ղազարյանի, հայտնաբերված բոլոր շրջանավարտները բժշկական հետազոտությունների են ենթարկվել, նրանցից շատերը նույնիսկ վիրահատվել են: Երեխաներից շատերի ատամները վատ ու անկանոն սննդից փչացել էին, եւ նրանց բոլորին ցուցաբերվել է նաեւ ատամնաբուժական լիարժեք օգնություն: Շատերը նույնիսկ անձը հաստատող փաստաթղթեր չեն ունեցել, եւ այս խնդիրը եւս լուծվել է: Իհարկե, եղել են նաեւ երեխաներ, ում հաջողվել է ավելի նպաստավոր դասավորել իրենց կյանքը՝ բուհ կամ որեւէ ուսումնական հաստատություն ընդունվել: Նրանց կրթաթոշակ է նշանակվել, նաեւ միանվագ դրամական նպաստներ, ուսման վարձը պետությունն է վճարում:

Երեխաների մեծ մասին զետեղել են հանրակացարաններում: Նրանք ապրել են, այսպես ասած, փոքրիկ համայնքներով: Եթե մեկին հաջողվել է որեւէ տեղ տեղավորվել, ապա մանկատան իր բախտակիցներին եւս աշխատելու է բերել այնտեղ: Այսպիսի մոտեցումը, անկասկած, հուզիչ է, սակայն հոգեբանների կարծիքով՝ անցանկալի, քանի որ խմբային հոգեբանության ու սկզբունքների ձեւավորումը կարող է էական դարձնել նաեւ բացասական օրինակը եւ վարակել նաեւ մյուսներին:

Չնայած փոքր տոկոսով, այնուամենայնիվ, երեխաների մի խումբ էլ գիշերել է պատահական վայրերում համալրելով թափառաշրջիկների թիվը: Այնպես որ այս հիմնախնդրի լուծումը առաջնահերթ էր ոչ միայն սոցիալական, այլեւ այս երեխաներին մնացած հասարակության հենց սեփական անվտանգության տեսանկյունից:

Առայժմ բնակարանային ծրագրում ընդգրկվել է 55 շրջանավարտ: Նրանցից միայն 45-ի համար է բնակարաններ գնելու ծրագիրն ընթացքի մեջ: Մնացած 10-ի համար բնակարաններ կվարձակալվեն: Այդպես է որոշվել նկատի առնելով մասնագետների եզրակացությունը, թե այդ երեխաները դեռեւս հոգեբանորեն ու գիտակցական մակարդակով պատրաստ չեն ինքնուրույն կյանքի: Նրանք առայժմ կմնան ծրագիրն իրականացնողների ուշադրության ու հսկողության շրջանակներում: Լալա Ղազարյանը հավաստում է, որ նախագծի իրականացմանը մեծապես խոչընդոտել է անցած ամառվանից բնակարանների անակնկալ թանկացումը: Առայժմ միայն հանրապետության 10 մարզերում 10 բնակարան են գնել: Ըստ օրենքի շրջանավարտները կապրեն այն բնակավայրերում, որտեղ նրանց հայտնաբերել են: Բնակարանները կկահավորվեն ամենայն մանրամասներով՝ սառնարանից, հեռուստացույցից, զգեստապահարանից ու գազասալիկներից մինչեւ սպիտակեղենի ու սպասքի բաղադրամասերը: Առայժմ դրանք տեղավորել են ծերանոցներում:

Մինչեւ ապրիլ նախատեսվում է ծրագրի մեծ մասն իրականություն դարձնել: Հուսանք, որ առաջիկայում նման մարդասիրական նախագծերում հայտնվելու բախտին կարժանանա հասարակության եւս մեկ մերժված շերտ՝ այգիներում ու նկուղներում, նույնիսկ դիտահորերում օթեւանող թափառաշրջիկները:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Նպատակը մանկատան երեխաներին ընտանիքներ վերադարձնելն է

Պետությունը պետք է ընտրի այն ընտանիքներին, որոնք կպահեն մանկատան երեխաներին: Ինչպես երեկ տեղեկացրեց աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի փոխնախարար **Աշոտ Եսայանը**, կառավարությունը համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ է առաջարկել, որոնց հիմնական նպատակը մանկատան երեխաներին ընտանիք վերադարձնելն է: Ըստ փոխնախարարի, արդեն այժմ կան ընտանիքներ, որոնք պատրաստ են նույնիսկ 3-4 երեխաների պահել: Խնամատար ընտանիքներին յուրաքանչյուր երեխայի համար կտրվի դրամական փոխհատուցում: Աշոտ Եսայանը չասաց, թե որքան կկազմի կոնկրետ գումարը, բայց նշեց, որ միայն մեկ երեխայի սննդի գումարը 50 հզ. դրամ է:

Խնամատար ընտանիքներին աջակցելու նպատակով գործում են մի շարք դրամաշնորհային ծրագրեր: Ճապոնական զարգացման հիմնադրամը, Աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագիրը, Յունիսեֆը միջոցներ են տրամադրել այս նպատակով: Սակայն փոխնախարարը ընդգծեց, որ հենց այնպես երեխաները չեն տրվելու: Գործելու են բազմաթիվ չափորոշիչներ, որոնք բավարարելու դեպքում միայն ընտանիքներին հնարավորություն կտրվի պահել երեխաներին: Մասնավորապես ուսումնասիրվելու են ընտանիքի ֆինանսական վիճակը, ծնողների առողջական վիճակը, հաշվի են առնվելու հարեւանների, աշխատանքային ընկերների կարծիքները եւ այլն: Պետությունը նաեւ վերահսկելու է խնամակալության տրված երեխաների հետագա վիճակը:

Օտարերկրացիների կողմից հայ երեխաների որդեգրման հնարավորության մասին հարցին Աշոտ Եսայանը պատասխանեց, որ նախապատվությունը տրվելու է տեղի ընտանիքներին: Ինչ վերաբերում է օտարերկրացիներին, ապա նրանց որդեգրման թույլտվությունը կատարվում է կառավարության որոշմամբ:

«Ազգի» հարցին, թե դրամաշնորհներից բացի պետբյուջեից գումար չի՞ հատկացվելու երեխաների խնամատարությունը վերցրած ընտանիքներին, աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի փոխնախարարը բացասական պատասխան տվեց, ասելով, որ դա կատարվում է դրամաշնորհների միջոցով:

— ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Ա1+»-ը՝ ինտերնետային սայթով

«Ա1+»-ն այսուհետեւ կուժեղացնի իր ինտերնետային սայթը, որտեղ տեղադրվում են օրվա թարմ տեղեկատվությունը, հարցազրույցներ, մեկնաբանություններ հրատապ թեմաների շուրջ: Սա իրականություն է դարձել Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանության հայտարարած մրցույթի շնորհիվ, շահած ընկերությանը տրվել է մեկնարկային գումար սայթի ստեղծման համար: «Ազգն» արդեն տեղեկացրել է, որ այսուհետեւ «Այբ Ֆե» թերթը տպագրվելու է շաբաթը մեկ անգամ: Ինչ վերաբերում է հեռուստալիքին, Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովն առաջիկա 7 տարիներին «Ա1+»-ին զրկեց կապուղի ունենալու հնարավորությունից, եթե, իհարկե, ժամանակից շուտ որեւէ հեռուստաընկերության չզրկեն կապուղուց: Սակայն այս հեռանկարը քիչ հավանական է թվում:

Որո՞նք են «Մելտեքսի» առաջիկա անելիքները: Մեզ հետ զրույցում ընկերության ղեկավար Մեսրոպ Մովսիսյանը նշեց դատավարությունները միջազգային եւ տեղական ատյաններում վիճարկելու ՀՌԱՀ-ի որոշումները: Մեսրոպ Մովսիսյանը նշեց, որ կապի նախարարության ենթակայության տակ կան ազատ կապուղիներ, եւ իրենք պատրաստվում են դատական ատյանների միջոցով հասնել նրան, որ Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի հանձնաժողովն առկա ազատ կապուղիների համար մրցույթ հայտարարի: Հաջողության հասնելու դեպքում «Ա1+»-ը հեռուստալիք կարող է ձեռք բերել առաջիկա ամիսներին:

Մ. Հ.

ԲԱՑԻԿՆԵՐ, ՕՐԱՑՈՒՅՑՆԵՐ ԵՎ ՆՎԵՐՆԵՐ

Շնորհակալություն ամանորյա շնորհավորանքների համար

Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդյան տոների առիթով **«Ազգ»** օրաթերթի խմբագրակազմը եւ գլխավոր խմբագիրն արդեն ավանդույթ դարձած շնորհավորանքներ ու բարեմաղթանքներ են ստացել տարբեր կազմակերպություններից ու անհատ մարդկանցից: **«Ազգ»** օրաթերթի խմբագրակազմը շնորհակալությամբ փոխադարձում է բոլոր բարեմաղթանքները, լավագույն ցանկություններով արձագանքում մեզ բարի հիշողներին.

Կրթության եւ գիտության նախարարություն, Ջրային տնտեսության պետական կոմիտե, Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր, «Հայմամուլ» ՓԲԸ, Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն, Թեհրանում ՀՀ դեսպանություն, ՀՀ-ում ԻԻՀ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի ղեկավար Մոհամմադ Չանր, ՀՈԱԿ ատենապետ Հ. Առաքելյան, «Պո-Արախ» մշակութային ընկերակցություն (Իտալիա), «Ինտերնյուս» գործակալություն, Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածին, ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության մշակույթի կենտրոն, Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության դեսպանություն, ՀՀ-ում Սիրիայի Արաբական Հանրապետության դեսպանություն, ՀՀ-ում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանություն, Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչություն, «Վորլդ Վիժն» հայաստանյան կազմակերպություն, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի վարչություն, «Թեքեյան կենտրոն» հիմնադրամ, «Բրիտանական ավիաուղիներ», Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ, Ամերիկայի հայկական համագումար, ՀՀ նախագահի մամուլի խոսնակ Աշոտ Քոչարյան, «Արմենակոբ» հեռուստաընկերություն, Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի տեղեկատվական համակարգի տնօրեն Վահրամ քհն. Մելիքյան, «Սիլ» կոնցեռն ՍՊԸ, ՀՀ կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչություն, Հայկական ժողովրդային շարժման Հայաստանի ներկայացուցչություն, «Հզոր հայրենիք» կուսակցություն, ՀՀ ՊՆ ռազմական ոստիկանություն, ՀԲԸՄ Հայաստանի ներկայացուցչություն, «Գինդ» տպագրատուն, «Արձագանք» ռադիոկայան, ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչություն, արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյան, տիկին Նանի Օսկանյան, Կոտայքի մարզպետի մամուլի խոսնակ Կարեն Սարգսյան, «Շողակաթ» հեռուստաընկերություն, «Ազգ» օրաթերթի լրագրող Լիլիթ Գրիգորյան, Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիա, «Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ, Հայ առաքելական եկեղեցու Արարատյան հայրապետական թեմ, ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյան, Հայ հեղափոխական դաշնակցություն, Արմենպրես լրատվական գործակալություն, Պատանի հանդիսատեսի թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, Հակոբ Ղազանչյան, «Յունիկոմի», «Կենտրոն» հեռուստատեսություն, «Հայրենիք» հեռուստաընկերություն, «Իրանի ձայն» ռադիոկայան, Լրատվամիջոցների կովկասյան ընկերություն, ՀՕՖ, «Մախս» կոնցեռն ՍՊԸ, Հայկական ակնաբուժության ծրագիր, Ֆինանսների նախարարություն, «Նոր ժամանակներ» կուսակցություն, Բարեգործական հիմնադրամ, «Այրես» կեյտերինգ ՍՊԸ, Օրաթերթերի համահայկական ընկերակցություն:

Շնորհակալ ենք նաեւ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության, ՀՀ արտգործնախարարության, Գերմանիայի Դաշնության դեսպանության, «Բրիտանական ավիաուղիների», «Ֆիլիպ Մորիսի», Հայկական ակնաբուժության ծրագրերի (նկարում), Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատության մեզ տրամադրած բազմազան ու հետաքրքրական օրացույցների համար:

Հատուկ շնորհակալություն «Գրանդ հոլդինգին», որ «Գրանդ Սանի», «Մասիս Տոբակոյի», եւ «Գրանդ Քենդիի» արտադրանքներից կազմված ամանորյա նվերներով շնորհավորեց «Ազգի» բոլոր աշխատակիցներին առանձին-առանձին:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Վրաերթից զոհվեց 8-ամյա տղան

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության տեղեկագրից, հունվարի 15-ին ժամը 12.45-ին «Գյումրի» ՍՊԸ-ի վարորդ, 1954 թ. ծնված Արշակ Աղաբաբյանը, վարելով «ԼԱԶ-699» մակնիշի 616 SL 45 պետհամարանիշի Գյումրի-Երեւան երթուղու ավտոբուսը, Կոտայքի մարզի Պռոշյան գյուղի ավտոկանգառի մոտ կորցրել է մեքենայի կառավարումը, դուրս է եկել հանդիպակաց գոտի եւ վրաերթի ենթարկել կանգառում կանգնածներին: Վրաերթի հետեւանքով 8-ամյա Ադամ Խաչատրյանը տեղում մահացել է, իսկ նրա մայրը եւ մի քաղաքացի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել են «Արմենիա» բժշկական կենտրոն: Դեպքի հանգամանքները պարզվում են, կատարվում է նախաքննություն:

Ուշադրություն, ավտովարորդներ

Հայաստանի ավտոմոբիլային ֆեդերացիան «Մոբիլ սպորտ» ավտոդպրոցն ու ոստիկանության ՃՈՒ վարչությունն անցկացնելու են աննախադեպ միջոցառում: Հունվարի 19-25-ը վարպետ մեթոդիստներն ու պետավտոտեսչության մասնագետները տեսական, գործնական անվճար դասընթացներ կկազմակերպեն այն վարորդների համար, ովքեր պատրաստ չեն երթեւեկելու ձյունառատ եւ սառցակալած ճանապարհներով: Մասնակիցներին կտրամադրվեն արտասահմանյան մակնիշի ավտոմեքենաներ: Ցանկության դեպքում վարորդները կարող են միջոցառմանը մասնակցել սեփական մեքենաներով: Վարորդական իրավունքի վկայականի առկայությունը պարտադիր է: Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 54-77-17 կամ 53-43-92 հեռախոսահամարներով:

Վրաերթի հեղինակը ներկայացել է մեղայականով

Հունվարի 12-ին, ժամը 21.00-ի սահմաններում Երեւանի Դավիթ Բեկ պողոտայի եւ Սարի թաղի 28-րդ փողոցի խաչմերուկում «Վազ 2106» մակնիշի ավտոմեքենան վրաերթի է ենթարկել միանգամից 4 հոգու, այնուհետեւ բախվել նշված վայրում կայանած «Ֆոլքսվագեն» եւ «Վազ 2105» մակնիշի ավտոմեքենաներին եւ դեպքի վայրից դիմել փախուստի: Հունվարի 14-ին ոստիկանության աշխատակիցների բացատրական աշխատանքների շնորհիվ մեղայականով ոստիկանության Էրեբունու բաժին է ներկայացել Ա. Ասլանյանը եւ հայտնել, որ «Վազ 2106» մակնիշի ավտոմեքենան պատկանում է իրեն եւ վարել է ինքը: Կատարվում է նախաքննություն:

Հունվարի 14-15-ը գրանցվել է 7 ճանապարհատրանսպորտային պատահար, որի հետեւանքով 10 մարդ ստացել է մարմնական վնասվածքներ եւ տեղափոխվել հիվանդանոց: Տեղի է ունեցել նաեւ վրաերթի 2 դեպք, որի հետեւանքով 3 մարդ ստացել է մարմնական վնասվածք:

Ձերբակալվել է գողության համար հետախուզվող մեկ անձ:

Լրահավաքը ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆԻ

Հայաստանում նախորդ տասնամյակի համեմատ ծնելիության ցուցանիշը կրկնակիից ավելի նվազել է

Ըստ վիճակագիրների, մահացությունն աճել է 60 եւ բարձր տարիքի բնակչության համակազմում, թեեւ իրական կյանքն այլ բան է մատնանշում

Նոր Նորքի զանգվածի Կարախանյան փողոցում մի շենք կա, որի բնակիչներից միանգամից հինգը անցած տարվա ընթացքում մեկը մյուսի հետեւից կնքեցին իրենց մահկանացուն: Հինգն էլ երիտասարդ, 50 տարվա շենքը նոր տեր դրած: Նախորդ երկու տարվա ընթացքում եւս շենքի մի քանի երիտասարդ ընտանիքներ զրկվել էին իրենց հարազատներից: Ակամա սնահավատությամբ բռնված մյուս բնակիչները երկյուղով ասում են՝ անիծված շենք է, պետք է տեղափոխվել: Երբ այս մասին խոսք բացվեց հուղարկավորություններից մեկի ընթացքում, մահացածի բարեկամներից մեկն ասաց՝ միայն ձեզ մոտ չէ, մեր շենքում էլ է այդպես:

Ըստ հայեցողական դիտարկումներով Հայաստանում կյանքի միջին տեւողությունը աղետալի նվազել է՝ չհասնելով 60-ի սահմանին: Տագնապալի եզր հասած այս ցուցանիշն ինչպես է արտացոլվում պաշտոնական վիճակագրության՝ հաճախ իրականությունից հեռու մերկ թվերի մեջ: Ազգային վիճակագրական ծառայության մարդահամարի եւ ժողովրդագրության բաժնի պետ Կարինե Կույումջյանը առաջինը հիշատակում է ծնելիության ցուցանիշների կտրուկ անկումը: Նախորդ տասնամյակի համեմատ ծնվածների բացարձակ թվաքանակը կրկնակիից ավելի նվազել է: Ահավասիկ՝ եթե 1990 թ. Հայաստանում տարեկան ծնվում էր 79 հզ. 900 երեխա, ապա 2001-ին՝ 32 հզ. 100: 2002 թ. այդ թիվը փոքր ինչ աշխուժացել է՝ հասնելով 32 հզ. 200-ի: Նմանատիպ միտումներ են արձանագրվել նաեւ 2003 թ. առաջին ինը ամիսների ընթացքում՝ լույս աշխարհ են եկել 25 հզ. 336 երեխաներ, նախորդ տարվա նույն ժամանակաընթացքում եղել է 23 հզ. 700 ծնունդ:

Մարդահամարի պաշտոնական տվյալներով՝ հանրապետության բնակչության թվաքանակը 3 մլն 210 հզ. 200 մարդ է: Ըստ Կարինե Կույումջյանի, մահացության ցուցանիշները բարձրակետին են հասել 2000, 2001 թթ., երբ ամեն տարի շուրջ 24 հզ. մարդ լքում էր մեր հանրապետությունը: 2002-ին այդ ցուցանիշը հասել է 25 հզ. 500-ի: 2003 թ. առաջին ինը ամիսների ընթացքում (տարեվերջի 3 ամիսների ցուցանիշները դեռ չեն ամփոփվել) նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ մահվան հունձը աննշան մեղմացել է՝ 19 հզ. 390 մարդուց նվազելով ընդամենը 70 մարդով: Մահացածների տարիքային կազմում առաջատարները աշխատունակ եւ դրանից բարձր հասակի (16-ից 59) քաղաքացիներն են: Այնուամենայնիվ, վիճակագրական թվերը հուսադրում են, թե անցած 10 տարվա համեմատ թե 0-ից 15, թե 16-ից 59 միջակայքում մահացության ցուցանիշները նկատելի նվազել են: Վերջին դեպքում 4,6 գործակիցը իջել է 3,2 մակարդակի:

Փոխարենը աճել է 60 եւ 60-ից բարձր տարիքի արական սեռի մահացությունը. 1000 բնակչի կտրվածքով հաշվարկվող 1992 թ. մահացության 7,8 գործակիցը այսօր դարձել է 8,5: Նույն տարիքի կանանց մեջ եւս նկատելի է թվային ցուցանիշների բարձրացում, թեեւ ոչ այնքան զգալի, ինչպես տղամարդկանց մեջ է: Ընդհանուր առմամբ, չոր թվերի այս խառնաշփոթում ինչպես կարելի է գլուխ հանել բնակչության կյանքի միջին տեւողության նոր ցուցիչներ սահմանելիս:

Հակառակ հասկածես միջին տարիքային կազմում արձանագրվող մահացությունների համախաղերությանը, հայ վիճակագիրներն այլ ցուցանիշներ են հրամցնում: Վերջին 4 տարիների շրջանակում կյանքի միջին տեւողությունը էական տեղաշարժեր չի գրանցել: Հասկածես կանայք առավել դիմացկուն են եղել կենսական փոփոխությունների հանդեպ. նրանց համար իբրեւ կյանքի տեւողության միջին ցուցանիշ 1998 թ. մինչ այսօր շարունակվում է նշվել 76-ը, տղամարդկանց շրջանում այդ թիվը նվազել է 1 տարով՝ 71-ի փոխարեն դառնալով 70: Պարզյալ տեսական դիտարկումներով, իրականում այս թվերը պետք որ վերաբերեն, այսպես ասած, հին սերնդի մարդկանց, որոնց հին ոսկորի սերունդ ենք անվանում՝ այդկերպ բացատրելով նրանց զարմանալի տոկունությունը սոցիալական ու տնտեսական հեղաբեկումների հանդեպ: Նրանց զավակները՝ երկրորդ սերնդի ներկայացուցիչները, ավելի ու ավելի խոցելի են դառնում փաղկեդի, արյան ու սրտանոթային հիվանդությունների հանկարծակի գրոհների հանդեպ: Կյանքի միջին տեւողության վերաբերյալ վիճակագրական հետազոտությունները Հայաստանում իրականացվում են միջազգայնորեն ընդունված չափորոշիչներով՝ ծնվող սերնդի համար կյանքի սպասվելիք տեւողության համար իբրեւ հենակետ վերցվում են տարիքային տարբեր խմբերում մահացության տվյալ տարվա ցուցիչները, պայմանով, որ դրանք այդ սերնդի ողջ կյանքի ընթացքում մնան նույն մակարդակի: Բնականաբար, ոչ ոք չի կարող երաշխավորել, թե այդ ցուցանիշները հենց հաջորդ տարիներին կտրուկ փոփոխությունների չեն ենթարկվի: Բացի այդ, պարբերաբար իրականացվող ընթացիկ հաշվառումների վրա էլ շատ հույս դնել չի լինի, քանի որ հասկածես ներկա պայմաններում թերակատարության գործոնը միշտ էլ առկա է եւ հավանական: Ըստ ազգային, տեղական ու գենետիկական առանձնահատկությունները եւս կարող էին որոշակի դեր ունենալ, սակայն դրանց վրա եւս ուշադրություն չի դարձվել: Ակնհայտ է, որ այս մեթոդաբանությունը գիտական լուրջ ու խոր ուսումնասիրության չի հավակնում՝ հաշվի առնելով սոցիալական ու ֆիզիոլոգիական ավելի խոր դրդապատճառները, որոնց զոհն ու պատանդը դարձավ հայ մարդը վերջին տասնամյակում: Տարիներ առաջ վիճակագիրները հատուկ ծրագրեր էին նվիրում նաեւ երկարակեցության ուսումնասիրությանը: Հայաստանում մնացած հատուկենտ երկարակյացների վերաբերյալ անհատական տվյալներ եւս այսօր չկան: Իսկ արտագաղթի ու միգրացիոն հոսքերի վերաբերյալ վերջին լուրջ ուսումնասիրությունը եղել է 2001 թվականին:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ընդդեմ «երկնագույն» վարակի

Վերջերս լինելով Երեւանում, ես հետաքրքրվեցի, թե ինչ արձագանք էր գտել մեր ավետյաց երկրում իմ մի նյութը՝ նվիրված Ռուսաստանում արվամոլության տարածմանն ու դրա լայն տարածմանը: Լսածս ինձ անակնկալի բերեց. պարզվեց, որ այդ «երկնագույն» վարակի նկատմամբ իրենց ամենաբացասական վերաբերմունքն առաջին հերթին արտահայտել էին... հայ կանայք: Նրանք միանշանակ ուզում են, որ իրենց ամուսիններն ու որդիները հեռու մնան այդ սոդոմական աղետությունից ու ապրեն բնության օրենքներով, այլ ոչ թե դրա աղավաղումներով: Կեցցե՛ք, հա՛յ կանայք:

Չի կարելի ասել, թե Ռուսաստանում խնդիրը չի քննարկվում կամ մամուլում հրապարակումներ չեն լինում ընդդեմ համասեռամոլության: Լինում են, բայց գերազանցապես նացիոնալիստական, կոմունիստական մամուլում, որը լայն տարածում չունի: Իսկական հայրենասեր ռուսները լավ են հասկանում, թե ովքեր եւ ինչ նպատակով են իգականացնում իրենց տղամարդկային հասարակությունը: Նշվում է, որ մարդկության բազմամյա պատմության ընթացքում պետություններ, եկեղեցին, հասարակությունը դատապարտել են արվամոլությունը համարելով մեղք, այլասերում, նողկանք: Բայց ահա թեւակոխել են ժամանակներ, երբ «համաշխարհային դեմոկրատական հասարակայնությունը» կոչ է անում ոչ միայն հանդուրժող լինել դրանց նկատմամբ, այլեւ տալ հավասար իրավունքներ ընդհուպ միասեռ ընտանիք կազմելը: Թեման կորցնում է ամոթի շղարշը եւ դառնում գրավիչ քննության առարկա: Արվամոլությունը ներկայացվում է որպես բարձրակիրթ վայելչագեղություն, ստեղծվում են մարդկային գործունեության ասպարեզներ, որտեղ չեն թափանցի կամ հաջողության չեն հասնի առանց համապատասխան «կողմնորոշման»՝ մոդելային արվեստը, շոու-բիզնեսը, բոհեմական կյանքը եւ այլն: Եվ ասես մոռանում են, թե ի՞նչ բարոյականություն կարող է սերմանել այն «տղամարդը», որը սիրում ու կենակցում է «տղամարդու» հետ, որն անընդունակ է բնական ընտանիք կազմելու, որին խորթ է երեխա հասկացությունը, որը ոչ մի պարտավորություն չունի ոչ մեկի հանդեպ: Ի՞նչ առաքինություն կարող է ամփոփել բնության ու Աստծո թյուրիմացությունը:

Ի դեպ, ի լրացումն ռուս մամուլի. պատահակա՞ն է, որ Հայաստանում վաս մարդուն համեմատում են արվամոլի հետ, ճիշտ է, բառի թուրքական տարբերակով: Երեւանում հանդիպեցի վաղեմի բարեկամիս՝ հանրապետությունում հայտնի փաստաբաններից մեկին, եւ նա պատմեց, որ իրեն վստահված քրեական շատ գործերում արվամոլները հանդես են գալիս ինտրիգանի, զրպարտչի, բանսարկուի դերում, հաճախ իրենք իսկ դառնալով սեփական մեղկության զոհը բառի բուն իմաստով:

Ռուսաստանում արվամոլածես պրոպագանդան իրոք հասել է այնպիսի չափերի, որ առողջ ձայները գրեթե չեն էլ լսվում: Բժշկագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Սերգեյ Պոնոմարյովի կարծիքով, նորագույն բժշկական հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ արվամոլությունը հոգեկան հիվանդություն է: Արվամոլի գլխուղեղում դեգեներացիայի ընդարձակ օջախներ կան: Եվ սեռական կողմնորոշման փոփոխությունը բարձրագույն նյարդային գործունեության ֆունկցիաների ախտահարման հետեւանք է: Ու եթե դա հիվանդություն է, ապա պետք է բուժել, իսկ եթե հիվանդը չի ուզում բուժվել, նրա նկատմամբ պետք է կիրառել հասարակական մեկուսացման համակարգը: Եվ այս ֆոնի վրա տարօրինակ են հնչում այն վեճերը, թե արվամոլները կարո՞ղ են ծառայել բանակում, թե՞ ոչ: Ռուսաստանի բանակի գլխավոր շտաբի ներկայացուցիչը հայտարարում է, թե արվամոլությունը չկա այն հիվանդությունների ցուցակում, որոնք անհարիր են զինվորական ծառայությանը: Իսկ եթե դա բույլարտվի, ապա, խորհուրդ է տալիս հիշյալ ներկայացուցիչը, արվամոլները լավ կլինի թաքցնեն իրենց ոչ ավանդական կողմնորոշումը, որովհետեւ բռնության զոհ կդառնան: Խայթիչ էր թերթերից մեկի արտահայտությունը. «Վայը տալ է այն բանակին, որի զինվորի համար ամենակարեւոր օրգանը ոչ թե ուղեղն է, այլ... (կարելի է ենթադրել, թե որը)»:

Մյուս կարեւոր պահը, որի վրա ուշադրություն է հրավիրում ռուսաստանյան մամուլը, ՁԻԱՀ-ի տարածումն է: Բնակչության երկու սոցիալական խմբերին՝ արվամոլներին ու թմրամոլներին է բաժին ընկնում այդ հարուցիչը կրողների 80 տոկոսը: ՁԻԱՀ-ով հիվանդանում են նաեւ անմեղ մարդիկ, բայց դրանք չնչին տոկոս են կազմում: Իսկ ահա վերոհիշյալ «տառապյալներն» իրենց անառակ կյանքով այդ անբուժելի հիվանդությունը դարձնում են մարդկային ցեղի գոյատեւմանն սպառնացող ամենամեծ վտանգներից մեկը: Արդյո՞ք դաժա՞ն է թերթերից մեկի հետեւյալ հետեւությունը. «Եթե դուք ուզում եք, եթե դուք ապրում եք քմահաճույքներով ու սեռական խեղաթյուրումներով, ապա սույն զուգահեռ գոյություն պահպանեք, մի խանգարեք մեզ՝ առողջ մարդկանց: Հողագնդի 1/10 մասը զբաղեցնող Ռուսաստանում անբնակ տարածքներ շատ կան: Խաղաղ ու Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսներում բավականին անմարդաբնակ կղզիներ կան, որտեղ դուք կարող եք գտնել ձեր, մեզ՝ առողջ մարդկանց անհասկանալի երջանկությունը, բայց այն բանից հետո, երբ դուք բռնի կվերաբնակեցվեք այնտեղ: Ժամանակի հետ կարգավորելով ձեր կյանքը, կարող եք անել այն, ինչ սիրտներդ կուզի»:

Ուշագրավ է բիզնեսի տեսակետից արվամոլության «շահութաբերության» հետեւյալ փաստը: Հայտնի է, որ օծանելիքի արտադրության եկամուտները համադրելի են նավթի, թմրամիջոցների կամ զենքի վաճառքից ստացվող եկամուտներին: Բայց ահա արվամոլ այլասերվածների համար թողարկվող կոսմետիկան անհամեմատ բանկ է սովորականից, դրա արտադրության եկամտաբերությունը կազմում է 1000 տոկոս: Այսինքն՝ ներդրված մեկ դոլարը բերում է 1000-ից ավելի մաքուր եկամուտ (թմրամիջոցների առեւտրում՝ 800-900):

Բայց, իհարկե, ամենից հաճախ արծարծվում է արվամոլության տարածման քաղաքական կողմը: Թեեւ կարելի է մտածել, թե ինչ կապ ունի այդ արքայադստերությունը քաղաքականության հետ: Անմիջականորեն:

Գաղտնիք չէ, որ Խորհրդային Միությունը քայքայելուց հետո Արեւմուտքը խնդիր է դրել մասնատել ու հումքային հավելված դարձնել Ռուսաստանը: Այդ մասին բարձրաձայն է հաստատում, օրինակ, այդ գաղափարի իրագործման մեծն ստրատեգ Զբիգնեւ Բժեզինսկին: Արտաքին ներգործությամբ Ռուսաստանը նվաճել հնարավոր չէ, պատմությունը դրա օրինակը չունի: Բայց քայքայել երկիրը ներսից հավանական է թվում, եւ Արեւմուտքը, Ամերիկան, սկսելով համաշխարհային կառավարությունն ու այլ ուժեր շեշտը դնում են ռուս ժողովրդի այլասերման, բարոյազրկման վրա: Այս ստրատեգիական խնդրի լուծման մեջ արվամոլությունը եւս դառնում է հարվածային ուժ կործանել ընտանիք հաստատությունն ամեն տեսակ սեքսուալ այլընտրանքների միջոցով, այդ թվում նաեւ արվամոլության արմատավորմամբ: Ահա թե ինչու է տարփողվում «դեմոկրատիայի մեծագույն նվաճումներից» մեկը՝ հանդուրժողականությունը սեքսուալ փոքրամասնությունների նկատմամբ: Ահա թե ինչու է «վեհացվում» իր սեքսուալ կյանքի վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում ընդունելու մարդու իրավունքը:

Զգույշ եղի՛ր, ո՛վ հայ ժողովուրդ:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ԱԶԳ

Միջազգային

«ԱՐԱՐԱՏ» ՖԻԼՄԻ ՈԴԻՍԱԿԱՆԸ

«Գորշ գայլերը» խանգարում են իրականացնելու Թուրքիայի «խելացի քայլը»

Վերջին երկու շաբաթվա ընթացքում միջազգային մամուլը տասնյակ հոդվածներ տպագրեց Թուրքիայում Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմի ցուցադրությունը չթույլատրելու վերաբերյալ: Որպեսզի ճիշտ գնահատենք այս որոշումը, նախ պետք է հասկանանք, թե ինչը դրդեց թուրքական իշխանություններին թույլ տալու ցեղասպանության թեման շոշափող ֆիլմի ցուցադրումը: Հաշվի առնենք, որ դա աննախադեպ քայլ էր մի ծայրահեղ անհանդուրժողական կառավարության կողմից, որը ջանք չի խնայում խոչընդոտելու Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ ամեն մի նշում աշխարհի որեւէ վայրում: Սա նույն կառավարությունն է, որը տարիներ առաջ պատրաստվում էր դատի տալ Էգոյանին՝ ֆիլմը նախաձեռնելու համար:

Զարմանալի չէ, որ «Արարատն» արգելվեց Թուրքիայում: Պաշտոնական Թուրքիան չէր կարող իր սահմաններում ցուցադրել մի ֆիլմ, որին ի սկզբանե դեմ էր: Թուրքական ընկերությունը, որը ներմուծել էր ֆիլմը, մեծ դժվարությունների էր հանդիպել, ընդհուպ որոշ տեսարանների կրճատման պահանջը եւ ցուցադրման թույլտվություն շնորհելու քաշքշուկային ձգձգումները: Բայց միայն ընկերության համառ ջանքերի շնորհիվ չէր, որ ի վերջո թույլտվությունը շնորհվեց:

Կառավարության ղեկավարները գիտակցեցին, որ կանադական ֆիլմի ցուցադրման ուղղակի արգելումը լավ չէր ընկալվի եվրոպացիների կողմից, ուստի դիմեցին «խելացի քայլի»: Նախ կկրճատեն, ըստ մշակույթի եւ զբոսաշրջության նախարար Էրքան Մումջուի բնորոշման, որոշ «վիրավորական բնույթի» տեսարաններ, ապա կթույլատրեն ֆիլմի ցուցադրումը մի քանի կինոթատրոններում մի քանի օրով եւ աշխարհին ցույց կտան, որ «հանդուրժողական» են՝ առանց, սակայն, առիթ տալու, որ մեծ թվով թուրքեր դիտեն այդ տաբու թեման արծարծող ֆիլմը: Ինքը՝ նախարար Մումջուն, երկու շաբաթ առաջ լրագրողներին հայտնել էր, որ «Թուրքիան կարող է հանդուրժել նման բաներ: Եթե մարդիկ հետաքրքրվում են, կարող են գնալ եւ դիտել: Ինձ հասած տվյալների համաձայն, ֆիլմը չափազանց դիդակտիկ է եւ կարելի է նույնիսկ համարել ծիծաղելիորեն պրոպագանդիստական»:

Թուրքական այս «խելացի քայլը» որոշ ժամանակ արդյունավետ աշխատեց: Կանադական մի թերթ՝ «Օտտավա սիթիզըն»-ը, օրինակ, երկար մի հոդված տպագրեց, որ ֆիլմը Թուրքիայում ցուցադրվելու է՝ չմոռանալով նշել թուրքերի լայնախոհության եւ հանդուրժողականության ոգու մասին: Դժբախտաբար, սակայն, ծրագրվածը երկար կյանք չունեցավ: Թուրք ծայրահեղ ազգայնականների մի խումբ ավելի ազնիվ, բայց պակաս դիվանագետ գտնվեց: «Ուլկու օջաքլարի» խմբակցությունը, որն առավել հայտնի է «Գորշ գայլեր» անունով, կտրուկ պահանջեց արգելել «Արարատ» ֆիլմի ցուցադրությունը: Նրանք դիմեցին կառավարությանը, մշակույթի նախարարությանը եւ կինոընկերությանը, որ «լուրջ ընդունեն իրենց զգացումները», այլապես «պետք է պատրաստ լինեն ստանձնելու պատասխանատվությունը»: Նրանք Ստամբուլի փողոցները բառացիորեն հեղեղեցին հակաարարատյան պլակատներով: Անսալով սպառնալիքներին, կինոընկերությունը տեղի տվեց եւ հանեց ֆիլմի ցուցադրությունը:

Կուզեի այստեղ մի քանի նկատառումներ ներկայացնել ընթերցողներին:

Մինչ թուրքական կառավարությունը քաղաքական խաղեր էր խաղում՝ փորձելով դուր գալ եվրոպացիներին, ծայրահեղ ազգայնամոլները թուրքական տրամադրությունների ավելի ճշգրիտ պատկերը պարզեցին:

Հակառակ մշակույթի նախարարի հավաստիացումներին, որ «Թուրքիան կարող է հանդուրժել նման բաներ», ֆիլմի ցուցադրման արգելումը կասկած չի թողնում, որ թուրքական հասարակությունը դեռ շատ հեռու է հանդուրժողական լինելուց, հատկապես Հայոց ցեղասպանության խնդրի շուրջ:

Նույնիսկ եվրոպացիներին դուր գալու իրենց անհաջող փորձի ընթացքում կառավարության անդամները դիմեցին ֆիլմից տեսարաններ կրճատելու քաղաքականությանը եւ հասան դրան՝ առանց Էգոյանի թույլտվությունը ստանալու: Այսքանը խոսքի ազատության եւ հեղինակային իրավունքի խախտումների վերաբերյալ: Բայց հատկանշական է, որ այդ տեսարանների կրճատումը պայմանավորված էր Թուրքիայում գործող այն օրենքով, որ արգելում է ցույց տալ թուրք զինվորին ոճիր կամ զանցանք գործելիս: Կառավարությունը հավասարության նշան է դնում այսօրվա եւ օսմանյան շրջանի զինվորներին վերաբերող օրենքների միջեւ: Այդ դեպքում Թուրքիան օրինականորեն պատասխանատու է համարվում օսմանյան զինվորների կոտորածների համար: Հատկանշական է նաեւ, որ թուրքական կառավարությունը ոչ մի օրինական քայլ չձեռնարկեց ծայրահեղական խմբավորման սպառնալիքների դեմ:

«Ուլկու Օջաքլարի» մայր խմբավորում հանդիսացող «Ազգային շարժման կուսակցության» ղեկավար Դեւլեթ Բահչելին, քննադատելով կառավարությանը ֆիլմի ցուցադրումը թույլ տալու համար, ասել է. «Այս երկիրն անտեր չէ»: Նա ճիշտ է. երկրի ընտրված պաշտոնյաները երբեք չեն եղել եւ այժմ էլ չեն երկրի իսկական տերերը: Ինչպես Հենջալ Ուլուչն է գրում թուրքական «Սաբահ» թերթում, «Զորքերը (ավազակ-մարդասպանները) շարունակում են իշխել Թուրքիայում»: Զինվորականությունն ու նրանց պաշտպանող ազգայնական խմբավորումներն են երկրի իսկական տերը: Ահա թե ինչու արգելվեց «Արարատի» ցուցադրումը Թուրքիայում:

Որպեսզի ինչքան հնարավոր է, շատ թուրքերի հնարավորություն ընձեռվի դիտելու «Արարատ» ֆիլմը, կինոընկերություններին պետք է տեղեկացնել, որ գոյություն ունի ֆիլմի DVD տարբերակը, որը կարելի է պատվիրել ինտերնետով (Amazon.com): Բացի այդ, անհրաժեշտ է փոստով ծրի օրինակներ ուղարկել թուրքական զանգվածային լրատվական միջոցների եւ այլ հանրային կարծիք ձեւավորող խմբակցությունների ղեկավարներին:

Վերջին հաշվով լավ էր, որ ազգայնամոլների ճնշման տակ արգելվեց ֆիլմի ցուցադրումը: Այլապես մի փոքր խումբ մարդկանց դիտելու հնարավորություն ընձեռելով Թուրքիան հոխորտալու էր, որ հանդուրժողական քաղաքականություն վարող երկիր է եւ պատրաստ է մուտք գործել Եվրամիություն:

Այժմ շատ հստակ ձեւով պարզ դարձավ, որ Թուրքիան զուրկ է քաղաքակիրթ ազգերի կողքին լինելու արժանիքներից:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ,
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲՈՒՇԻՆ

Ռուսաստանը նորացնում է Լուսնի եւ Մարսի հետազոտման իր ծրագրերը

Ռուսաստանում քննարկվում է Լուսնի եւ Մարսի հետազոտման ծրագրերը թարմացնելու հարցը: Այդ մասին երեկ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտարարել է «Ռոսավիակոսմոս» գործակալության ղեկավարի առաջին տեղակալ Նիկոլայ Մոիսեեւը: Նրա խոսքերով, այս տարի կմշակվի մինչեւ 2015 թվականն ընդգրկող դաշնային տիեզերական ծրագիր, որը պետք է ընդգրկի նաեւ հիշյալ ծրագրերը:

Նախորդ օրը, ինչպես տեղեկացրել էր «Ազգը», ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հեռուստաելույթում խոսել էր մինչեւ 2015-2020 թթ. Լուսինը եւ Մարսը նվաճելու ամերիկյան ծրագրերի մասին, եւ Մոիսեեւի հայտարարությունը կարելի է համարել Բուշին տրված յուրօրինակ պատասխան: Միաժամանակ Լավոչկինի անվան գիտաարտադրական միավորման գլխավոր տնօրենի տեղակալ Ռոալ Կրեմնյովն ընդգծել է, որ վերջին երեք տասնամյակներում Ռուսաստանում գիտատեխնիկական մշակումները «պահպանել են արդիական մակարդակը»: Այնպես որ, նոր «Լուսնագնացի» նախագծի մշակման համար կպահանջվի մեկ տարի, եւս 2-3 տարի՝ դրա պատրաստման համար:

Կրեմնյովի կարծիքով, դեպի Լուսին օդաչուավոր թռիչք հնարավոր կլինի իրականացնել «Էներգիա» մղիչ հրթիռով: Լուսնի վրա մշտական տիեզերակայանների ստեղծման համար կարելի է օգտագործել ավտոմատ սարքեր, որոնք այնտեղ կհասցնեն սարքավորումներ եւ փոխադրամիջոցներ: Թերեւս ստեղծվեն ռոբոտներ, որոնք Լուսնի վրա կկառուցեն ժամանակավոր բնակելի համալիրներ: Էներգիայի լուսնային աղբյուրները (մասնավորապես տրիտիումը) կարող են երկիրը փրկել ընդհանուր էներգետիկ ճգնաժամից: Իսկ դեպի Մարս պետք է հնարավոր լինի օդաչուավոր թռիչք կատարել արդեն 2014 թ.:

Իսրայելը շրջափակել է Գազայի հատվածը

Երուսաղեմից Ֆրանս Պրեսի թղթակիցը հաղորդում է, որ իսրայելական բանակը երեկ լրիվին շրջափակել է Գազայի հատվածը: Բանակի հրապարակած հայտարարության մեջ այդ քայլը պատճառաբանվում է երկրի քաղաքական վերնախավի որոշմամբ եւ «ստեղծված իրավիճակով»:

Ընդգծվում է, որ շրջափակման ընթացքում Գազայից Իսրայել եւ հակառակ ուղղությամբ անցումը կթույլատրվի միայն «մարդասիրական գործողությունների նպատակով»: Շրջափակումը ձեռնարկվեց այն բանից հետո, երբ չորեքշաբթի օրը Գազայի հատվածի եւ Իսրայելի սահմանագծում գտնվող Էրեզի անցակետում պաղեստինցի 22-ամյա մի կին պայթեցրեց իրեն, սպանելով 4 իսրայելցիների: Նաեւ վիրավորվեցին 3 իսրայելցի եւ 4 պաղեստինցի: Հաղորդվում է, որ նա «Համաս» արմատական շարժման անդամ է եղել: Անձնասպանական այդ ահաբեկչության պատասխանատվությունն ստանձնել են «Համասը» եւ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադները»:

Իսրայելցիների դեմ անձնասպանական վերջին ահաբեկչությունը տեղի էր ունեցել դեկտեմբերի 25-ին, երբ Թել Ավիվի ավտոբուսային կանգառներից մեկում իրեն պայթեցրած պաղեստինցին 4 իսրայելցու մահվան պատճառ էր դարձել:

Մեկնաբանելով հունվարի 14-ի ահաբեկչությունը, «Համասի» հոգեւոր առաջնորդ, շեյխ Ահմեդ Յասինը հայտարարել է. «Առաջին անգամ որեւէ կնոջ կողմից «Համասի» գործողության իրականացումը որակական զարգացման վկայություն է»: Ըստ Ֆրանս Պրեսի, այդ օրը զոհված 4 իսրայելցիներից 3-ը եղել են զինվորներ, մեկը՝ անվտանգության ծառայության աշխատակից: Պայթյունը տեղի է ունեցել այն շենքում, որտեղ ամեն առավոտ ստուգում են Էրեզի արդյունաբերական գոտում աշխատելու նպատակով իսրայելական տարածք անցնող 4000 պաղեստինցիներին:

Շվեյցարացի սանիտարը մեղադրվում է 24 սպանության մեջ

Շվեյցարիայի Լյուցեռն քաղաքի 34-ամյա սանիտար Ռոջեր Անդերմաթն ամբաստանվում է ծերանոցներում 24 տարեց անձանց սպանելու եւ երեք մահափորձ կատարելու մեջ: Անդերմաթը պնդում է, թե այդպես է վարվել, քանի որ ուզեցել է վերջ դնել հիշյալ անձանց տառապանքներին եւ դյուրացնել իր գործընկերների աշխատանքը:

Տեղական լրատվամիջոցներն ամբաստանյալին արդեն կնքել են «Մահվան հրեշտակ» անունով: Ոստիկանությունը հաղորդում է, որ Անդերմաթի գործի քննությունը շարունակվել է երկուսուկես տարի: Պարզվում է, նա արդեն խոստովանել է 5 ծերանոցներում իր կատարած սպանություններից մի քանիսը:

Անդերմաթը քննիչներին ասել է, թե իր զոհերին օգնել է վերջ դնելու տառապանքներին: Զոհերը մեծ մասամբ եղել են 66-95 տարեկան հիվանդ կանայք: Ինքը նրանց ներարկել է դեղերի մահացու չափաբաժիններ կամ խեղդամահ է արել պոլիէթիլենային տոպրակներով եւ սրբիչներով: Հոգեբուժական փորձաքննությունն Անդերմաթին մեղսագիտակ է ճանաչել, եւ նա դատարան կներկայանա տարեվերջին կամ 2005 թ. սկզբներին:

2001 թ. մայիսի վերջերին մահվան միանգամից 9 կասկածելի դեպք էր բացահայտվել Լյուցեռնի այն ծերանոցում, որտեղ 2000 թ. դեկտեմբերից աշխատում էր ամբաստանյալը: Ձերբակալված կասկածյալը ներկայումս բանտարկված է: Ծերանոցներում մահվան բոլոր կասկածելի դեպքերի ուսումնասիրությունից հետո իրավապահ մարմինները հայտարարեցին, որ բոլոր սպանությունները կատարվել են 1995 թ. սեպտեմբերից մինչեւ 2003 թ. հունիս ընկած ժամանակամիջոցում: Ըստ Ռոյթերի, հավելյալ զննությունների նպատակով արդեն 5 աճյուն է հանվել հողից:

Սպանությունների այս պատմությունը ցնցել է շվեյցարացիներին, թեեւ նրանք առհասարակ բավական ներողամիտ են կամավոր մահվան էվթանազիայի կիրառման հարցում: Շվեյցարիայի մի շարք կանտոններում էվթանազիան թույլատրելի է համարվում, բայց խստիվ կանոնակարգվում է: Երկրում ընդհանրապես հանցագործություն չի համարվում, եթե բժիշկը ծանր հիվանդին օգնում է ինքնասպանություն գործել՝ դուրս գրելով ուժեղ ներգործող դեղամիջոցներ: Հիվանդներն ինքնուրույն են ընդունում դրանք:

Օրերս **«Ազգը»** տեղեկացրել էր, որ Մեծ Բրիտանիայում իր բանտախցում կախվել է 215 հիվանդների սպանության համար 15 ցմահ բանտարկության դատապարտված «Դոկտոր Մահը»՝ Հարոլդ Շիփմանը:

«Էնրոնի» նախկին ֆինանսական տեսուչը դատապարտվել է 10 տարվա բանտարկության

Ամերիկյան «Էնրոն» խոշորագույն էներգետիկ ընկերության նախկին գլխավոր ֆինանսական տեսուչ Էնդրյու Ֆաստոուն չորեքշաբթի օրը կայացած դատական նիստում իրեն մեղավոր է ճանաչել շահախարդախությունների մեջ եւ քննիչների հետ գործակցելու պատրաստակամություն է հայտնել: CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ նա խոստովանել է իր մեղքը մեղադրանքի երկու կետերով՝ արժեթղթերի հետ կապված խարդախություն եւ կապի էլեկտրոնային միջոցների օգտագործմամբ կատարված խարդախություն: «Ֆաստոուն կդատապարտվի 10 տարվա բանտարկության՝ առանց վաղաժամկետ ազատման իրավունքի, եւ 23,8 մլն դոլար տուգանքի», հայտարարել է գլխավոր դատախազի տեղակալ Ջեյմս Կոմեյը: «Բացի դրանից, «Էնրոնի» նախկին գլխավոր ֆինանսական տեսուչը պարտավոր է քննիչներին տրամադրել գործի քննությանը նպաստող տեղեկատվություն», ավելացրել է նա:

Ֆաստոուի դեմ ներկայացված մեղադրանքների ցանկը բաղկացած է եղել 98 կետից: Նրա կինը՝ «Էնրոնի» գանձապահի նախկին օգնական Լիա Ֆաստոուն, իր հերթին խոստովանել է, որ մեղավոր է հարկերի վճարումից խուսափելու մեջ: Նա բանտում կանցկացնի 5 ամիս: Եթե Լիա Ֆաստոուն մեղավոր ճանաչվեր իրեն ներկայացված մեղադրանքի բոլոր կետերով, ապա կդատապարտվեր 35 տարվա բանտարկության:

Էնդրյու եւ Լիա Ֆաստոուների դատավճիռները հրապարակվելու են ապրիլի 15-ի դատական նիստում: Մինչ այդ նրանք գրավի դիմաց ազատ կլինեն: «Էնրոնի» ղեկավարների ֆինանսական մեքենայությունները 2001 թ. հանգեցրել էին ընկերության սնանկացմանը եւ էներգետիկ ճգնաժամի:

Գ. Ռ.

Մշակույթ

Ա. Խաչատրյանի 100-ամյակի առթիվ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հովանու ներքո Երեւանում անցկացված երաժշտական փառատոնն ու գիտաժողովը դարձան ոչ միայն կոմպոզիտորների, այլեւ կատարողների ստուգատես: Օդեսայից եկած «Աշխարհի հարմոնիաները» լարային քառյակը երկու համերգներում կատարեց էդգար Հովհաննիսյանի 3-րդ, Գագիկ Հովունցի, Ղազարոս Սարյանի 2-րդ, Ջիվան Տեր-Թադեւոսյանի 2-րդ, Աշոտ Զոհրաբյանի 2-րդ կվարտետները, ինչպես նաեւ ուկրաինացիներ Աննա Հավրիլեցի եւ Վլադիմիր Զուբիցկու գործերը: Փառատոնի ամբողջ բեռը կրում էին հայ կատարողները, որոնք հայ-

Նվագախմբի ղեկավարը այդ անսովոր ճանապարհորդության մեջ ունկնդրին ներգրավում է բավական նրբորեն, չդարձենալով երաժշտական վառ խոսքով, տպավորիչ հակադրություններով, այլ ընդհակառակը՝ ընկալման վրա ազդելով խաղաղ արտահայտչականությամբ, գծերի ու ձեւերի նրբագեղությամբ, հնչողության հղկված երանգատոնակով:

Սիմոնյանի բոլոր մեկնաբանություններում առկա է այդ գեղագիտության կնիքը, որը ձեւավորում է դիրիժորի անհատական կատարողական ձեռագիրը: Սիմոնյանը գտնում է նաեւ նվագախմբի հետ նպատակահարմար աշխատանքի ուղին, կարճ ժամկետ-

էդուարդ Հայրապետյանի թիվ 1 Ալտի կոնցերտը, Մարտուն Իսրայելյանի «Rhytmus»-ը Ձայնի եւ նվագախմբի համար, Վահրամ Բաբայանի 5 ստեղծագործությունները, այդ թվում՝ «Ռեքվիեմը» եւ «Ֆ. Լախի ֆորի պոլիֆոնիան» նվագախմբի համար, Երվանդ Երկանյանի Սիմֆոնիետան եւ 2-րդ Ջութակի կոնցերտը:

Փառատոնին, որի մասին խոսվեց սկզբում, «Ալան Հովհաննես» նվագախումբը մասնակցում էր երեք ծրագրով: Փառատոնի սկզբնամասում՝ նոյեմբերի 17-ին կայացած Մարտուն Իսրայելյանի հեղինակային համերգում Մ. Սիմոնյանի ղեկավարությամբ նվագախումբը կատարեց առաջին անգամ ազգա-

ՄԵՐՈՒԺԱՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆ

20 տարի նվագախմբի նստակալի մոտ

կական երաժշտությունը տարածողների համբավ են նվաճել: Նրանց թվին է դասվում Մերուժան Սիմոնյանը, որը գլխավորում է «Ալան Հովհաննես» կամերային նվագախումբը:

Մ. Սիմոնյանը երաժիշտ-դիրիժորի ոչ ավանդական ուղի է անցել: 1973 թ. Երեւանի կոնսերվատորիան ավարտելով որպես ջութակահար (սովորել է Հակոբ Վարդանյանի եւ էդուարդ Դայանի մոտ), նա աշխատել է Երեւանի կամերային նվագախմբում (այն ղեկավարում էին Զավեն Վարդանյանը եւ էմին Խաչատրյանը) եւ զուգահեռաբար դիրիժորական արվեստ սովորել Յուրի Դավթյանից: Սիմոնյանը դիրիժորի դիպլոմ ստացավ միայն 1992 թ., թեեւ դեռ 1984 թ. Կամերային նվագախումբ էր կազմել Ա. Գաբրիելյանի անվան երաժշտական դպրոցի մանկավարժներից: Նվագախումբը որոշ ժամանակ հանդես էր գալիս Երեւանի քաղաքապետարանի հովանավորությամբ, իսկ 2002 թ. Երեւանի կոնսերվատորիայի երիտասարդ սաներով նորացվելուց հետո ստացավ Աջափնյակ համայնքի թաղապետարանի երաժշտական կոլեկտիվի կարգավիճակ եւ «Ալան Հովհաննես» անվանումը:

Անցած 20 տարում նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավարն ու դիրիժորը կանգնել է օպերային ներկայացման վահանակի մոտ, 1999 թ. կոնսերվատորիայի Օպերային ստուդիայում ղեկավարելով Պ. Մասկանիի «Գեղջկական ասպետությունը», իսկ 2001 թ. առաջին անգամ կատարելով էդուարդ Հայրապետյանի ծավալուն (12 մասանոց) 3-րդ սիմֆոնիան: Այդ ծրագրային ստեղծագործությունը ներշնչված էր հենց Մ. Սիմոնյանի «Հուր-հուր մեծ թիթեռի պատմությունը» այլաբանական առակ-վիպակից. կոմպոզիտոր, որի ունակությունները ի հայտ են գալիս նաեւ գրականության ասպարեզում:

«Արամ Խաչատրյան» դահլիճում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի վահանակի մոտ նրա ելույթը հատկապես տպավորվեց: Դիրիժորը զարմանալի կերպով իրեն ենթարկեց սիմֆոնիկ մեծ նվագախումբը, ստիպելով հնչել մեղմորեն, պլաստիկորեն, տեմբրային նոր երանգավորմամբ: Անկասկած, դրան նպաստում էր Հայրապետյանի նուրբ երաժշտությունը, հեղինակ, որին Սիմոնյանը քանիցս դիմել է: Բայց, կարծում ենք, գլխավորը Սիմոնյանի կատարողական գեղագիտության հոգեբանական կողմերն են: Դիրիժորը նախ եւ առաջ հակված է երաժշտության մեջ ի հայտ բերելու ոգու եւ հոգու կյանքը, որը ներգործում է, կառուցում ստեղծագործության ողջ կոմպոզիցիան:

ներում հասնելով շոշափելի արդյունքի: Մ. Սիմոնյանի դիրիժորական փայտիկի ներքո ինչպես նախկին, այնպես էլ նոր կազմի լարային կամերային նվագախումբը դառնում է կատարվող երաժշտության հեղինակի հավասարիմ դաշնակիցը: Հայ կոմպոզիտորի համար այդ փաստը դժվար է գերագնահատել:

Հյուրախաղային պրակտիկայում (հյուրախաղեր Վրաստանում, Լատվիայում, Ղազախստանում, Ուկրաինայում, Մոլդովայում, Իսպանիայում, Միացյալ Արաբական Էմիրություններում, Գերմանիայում) հարկավոր է առանձնացնել մասնակցությունը Լայպցիգի «Բախ-2000» միջազգային փառատոնին: Հայ կոմպոզիտորների երաժշտությունից բացի նվագախումբն այստեղ կատարեց բելգիացի ժամանակակից կոմպոզիտոր Ժակլին Ֆոնտենի երկու ստեղծագործություններ: Դրանցից մեկը կոչվում է «Սա օվկիանոսն է» (հիշեցնենք, որ «բախ» գերմաներեն նշանակում է «առվակ»), որը գրված է ֆլեյտայի, կլարնետի եւ կամերային նվագախմբի համար: Դա արտասահմանյան պրեմիերա էր: Հաջողությունը համընդհանուր էր, եւ կարելի է ափսոսալ, որ մամուլում եւ ունկնդիրների շրջանում բարձր գնահատականներ ստանալով եւ ստեղծագործություններն անմիջապես կոմպակտ ձայնասկավառակի վրա ձայնագրելով, նվագախումբը հետագայում չհրացրեց իր գեղարվեստական ներուժը, դրանով իսկ հիասթափություն առաջացնելով իր գործունեության անհրաժեշտության առնչությամբ:

Նվագախմբի ճանաչված ծառայություններից մեկը ժամանակակից հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործության տարածումն է: Իրականացված 20 պրեմիերաների թվում արժե հիշատակել Աշոտ Զոհրաբյանի ձայնի եւ նվագախմբի համար գրած «Lux Fulgebit»-ը,

յին եռանգ ստացած Ձայնի ու նվագախմբի «Մեծարենցի 4 երգը» (2003 թ., մենակատար Աննա Մաjիլյան) եւ լավ հայտնի, բազմառճ Թավջութակի կոնցերտը (1983 թ., մենակատար Մեդեա Աբրահամյան): Այդ նոյեմբերի 21-ին հնչեցին Նարինե Զարիֆյանի կիթառի եւ նվագախմբի համար գրած «A la retro» սկերցոն (1999 թ., մենակատար Հակոբ Ջաղացպանյան) հեղինակային անորոշ մտադրություններով ստեղծագործությունը, Դավիթ Սաֆոյանի «Քրիստոս» օպերայի (1994 թ.) իր լեզվառճով ժողովրդավարական Նախերգանքը եւ Գեղունի Չթչյանի «Արամ Խաչատրյանի հիշատակին» կամերային սիմֆոնիան (1988 թ.): Վերջապես նոյեմբերի 26-ին նվագախմբի ելույթի ծրագրում նշվեցին Ռուսլան Գալստյանի «Առաջինը» յուրօրինակ եղերերգային ուվագիծ, որն ավանդական է 60-70-ական թթ. հայկական երաժշտության համար, Սիմոն Հովհաննիսյանի 4 մասանոց Սիմֆոնիետան (1975 թ.) եւ Վահրամ Բաբայանի «Ֆ. Լախի ֆորի պոլիֆոնիան» վարիացիաները, որը մինիմալիզմին մոտեցված երաժշտություն է՝ առանց դրա գեղագիտության պահպանման:

Կատարողական հաջողությունների թվում կուզենայինք նշել Գ. Չթչյանի Կամերային սիմֆոնիան, որը դիրիժորի եւ ամբողջ նվագախմբի ներշնչանքի շնորհիվ փայլեց նոր գույներով: Երաժիշտներն այդ մեկ մասանոց դանդաղ ստեղծագործության մեջ ընդգծեցին մետրային-ռիթմիկ լուծման սրությունը, որը դրան հաղորդում է ներքին դինամիկա եւ զարգացման սլացիկություն: Դասդասվող ռիթմերի եւ օստինատային կառույցների բազմազանությունն աստիճանաբար հանգեցնում է ջութակի անսպասելի մենանվագի. դա ասես Չթչյանի հեռավոր պոչույնն է 20-րդ դարի ամենահայտնի ջութակի կոնցերտներից մեկի հեղինակին...

«Ալան Հովհաննես» նվագախումբը ներկայումս պատրաստ է նվագել ամեն ոճի ու ժանրի երաժշտություն, քանի որ դրան պատրաստ է հղկված ճաշակ եւ կշռադատված գեղարվեստական հակումներ ունեցող դիրիժոր Մերուժան Սիմոնյանը: Չմոռանալով ազգային հայրենական կոլեկտիվի նշանակության մասին (ի դեպ, ինչո՞ւ չի հնչում նրա երաժշտությունը, ում անունն է կրում նվագախումբը), մաղթենք, որ նվագախումբն ընդլայնի նվագացանկի ընդգրկումը, համագործակցության մեջ ներգրավելով նոր մենակատարների եւ բոլոր նրանց, ովքեր անտարբեր չեն Հայաստանի երաժշտական արվեստի ճակատագրի հանդեպ:

ԱՆՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Արվեստագիտության դոկտոր

ՄԱՏՅԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ -1000

Նարեկացու «Մատյանի» հազարամյակին նվիրված միջազգային սեմինար Փարիզում

Փարիզի Արեւելյան լեզուների եւ քաղաքակրթությունների ազգային ինստիտուտի, գիտական հետազոտությունների ազգային կենտրոնի եւ Հայագիտական հետազոտությունների ընկերության նախաձեռնությամբ ինստիտուտում անցկացվել է Գրիգոր Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» գրքի 1000-ամյակին նվիրված միջազգային սեմինար: Միջոցառմանն օժանդակել են Հայաստանի մշակույթի նախարարությունը եւ «Բարձր ուսմանց գործնական դպրոցը» (Ֆրանսիա):

Փարիզի «Աշխարհ» թերթը տեղեկացնում է, որ սեմինարը բացել է հիշյալ ինստիտուտի պրոֆեսոր Անահիտ Տոնապետյանը: ՀՀ դեսպան էդվարդ Նալբանդյանի հակիրճ ելույթից հետո գիտական աշխատանքը է ծավալվել լեփ-լեցուն դահլիճի պայմաններում: Նարեկացու երկի զանազան կողմերին նվիրված հաղորդումներով հանդես են եկել պրոֆեսորներ Ժան-Պիեռ Մահեն, Հրաչյա Թամրազյանը, դոկտոր Գրիգոր Պլտյանը, պրոֆ. Յոս Վեյտենբերգը, Հրաչ Մարտիրոսյանը, Գառնիկ Անանյանը, Ագատ Եղիազարյանը եւ ուրիշներ:

Հաղորդումների մեծ մասն այժմ է ընկել գիտական բարձր մակարդակով: Տասնյակ հաղորդումների առկայությունը, սակայն, պատճառ է դարձել, որ զեկուցողներից ոմանք արագորեն ընթերցեն իրենց աշխատանքները, ինչը մասամբ դժվարացրել է դրանց ընկալումը: Մնում է, որ Արեւելյան լեզուների եւ քաղաքակրթությունների ազգային ինստիտուտի հայագիտության ամբիոնը զբաղվի սեմինարի նյութերի հրատարակման գործով:

Պ. Բ.

Նարեկացին՝ Անաստոլի Պատյանի հայացքով

Գ. Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» պոեմը մարդու ոգու բարձրագույն թռիչքն է առ Աստված: Դա երկխոսություն է Բարձրյալի հետ, ինքնաարամամ, ինքնամաքրման ճանապարհ՝ ինքնաղասումի, ինքնակեղեքումի միջոցով:

Այնքան էլ դյուրին չէ Նարեկացու «Մատյանի» յուրացումը: Հոգեկան ուժեղ կառուցվածք ու ներհայեցողական աշխարհ է պետք ունենալ՝ միջնադարի մեծ մտածողի ծածկված հոգու խոկումներին հաղորդակցվելու համար: «Նարեկը» իբրեւ ժողովրդական աղոթագիրք է նաեւ ծառայել, բուժամիջոց, հոգու սփոփանք: Իսկ ստեղծագործական, գեղագիտական մտքի վրա Նարեկացու «Մատյանը» դարեր ի վեր շարունակում է պահպանել իր խոր ազդեցությունները:

Դրվագ «Ռեքվիեմ ըստ Նարեկացու» նկարաշարից

17 տարի շարունակ գեղանկարիչ Անաստոլի Պատյանը Նարեկացու «Մատյանի» հետ խորհել է, վիճել, փորձել հասկանալ, ապրել, ներքին ճշմարտություններ փնտրել եւ Նարեկյան տողերի սարսուռը փոխանցել իր կտավաշարին: «Ռեքվիեմ ըստ Նարեկացու» եռանկարի աշխատանքները Ա. Պատյանը սկսել է 1986-87 թվականներին: Նկարիչը երկար տարիների դասախոսական աշխատանքի փորձառություն ունի: 1953 թ. աշխատել է Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստի ուսումնարանում, 1962 թ.-ից՝ գեղարվեստի ակադեմիայում, եղել է ամբիոնի վարիչ:

«Հեշտ չէր 17 տարի շարունակ մտածել միեւնույն նյութի շուրջ, միտքս տարբեր ուղղություններով էր աշխատում՝ կոմպոզիցիաներ, արտահայտչամիջոցներ, կերպարներ: Նարեկացին մեծագույն մարդ է, ես կարողացել եմ նրա հզոր ստեղծագործությանը ծանրքանալ՝ որքան ուժերս են ներել: Ցանկացել եմ բացահայտել այն, ինչին ձգտել է ստեղծագործողը: Սա մի պատկեր է, որ եւ փոփոխվելով՝ եկել եմ մի եզրահանգման: Մարդու տառապանքների այս մատյանը մարդկային հարաբերությունների մասին է, այնտեղ, որտեղ չարն ու բարին են հանդիպում. այդ հավերժական պայքարը նաեւ ողբերգություններ է ծնում: Մարդու եւ բնության հզոր ուժերի անհավասար մարտից Նարեկացու «վեճն» է սկսվում Աստծո հետ, որ մարդկային մեղքերի թողության աղերսով է ավարտվում,- ասում է նկարիչը:

90-ականների սկզբին հեշտ չէր ստեղծագործական աշխատանքով զբաղվել: Նկարչին անհրաժեշտ նյութերը հայթայթվում էին դժվարությամբ, նյութական, ֆինանսական հնարավորությունները՝ սուղ էին: Եվ այդ պայմաններում ստեղծվել է մի հետաքրքրական եռանկար: «Առանց սիրո եւ նվիրումի դժվար է պատկերացնել, թե հնարավոր էր ստեղծել այս գործը: Անաստոլի Պատյանը պատկանում է այն նկարիչների [illegible]

յին միջավայրում: (Ա. Պատյանի այս աշխատանքը հանրային ցուցադրություն չունեցավ, եւ նրա մերձավորները, արվեստակից ընկերները հավաքվել էին նկարչի արվեստանոցում):

Եռանկարի ստեղծման առաջին օրերից Ա. Պատյանի աշխատանքներին հետեւողներից մեկը եղել է գեղարվեստի ակադեմիայի կերպարվեստի ֆակուլտետի դեկան, գեղանկարիչ էդվարդ Վարդանյանը. «Կենտրոնական կտավն ամբողջովին փոփոխվել է, մեջը մի քանի նկարներ են կորել, նկարչի հաւանելածն է այդպիսին, շարունակ նոր բան է որոնում, իր կտավը խմորի պես պիտի հասունանա՝ գեղանկարչական կոմպոզիցիայի, ֆակտուրայի, կերպարի առումով, այդ պատճառով է նկարի ստեղծումը շարունակվում շատ երկար եւ արդյունքը տպավորիչ է լինում»:

Նկարիչը բազմաթիվ էսքիզներ է կատարել տարիների ընթացքում, ստեղծել տարբեր կոմպոզիցիաներ, կերպարներ, սյուժեներ: Իր վկայությամբ առաջին տարբերակով Նարեկացին Չարենցի հետ էր, բայց իրեն համոզիչ չի թվացել, իրարեւ տարբեր էպոխաների տարբեր ներկայացուցիչներ:

«Մոնումենտալ գեղարվեստական արժեք կրող ստեղծագործություններ են: Նույն մակերեսների վրա տարբեր պահերի դրված գունաշերտերից յուրաքանչյուրն ունի յուրատեսակ ընկալում, գունային այս հարաբերությունների մեջ ե՛ւ դասականություն կա, ե՛ւ փիլիսոփայական աշխատանք է կատարված», ասաց արվեստաբան, պրոֆ. Վիգեն Ղազարյանը: Աշխատանքների ցուցադրության ժամանակ խոսվեց դժվարությունների մասին՝ ստեղծագործության նկատմամբ համապատասխան վերաբերմունքի ակնկալիքներով, թե որտեղ պետք է հանգրվանի նկարաշարը՝ հանրային ցուցադրության ներկայացնելու համար: 80-ամյա նկարիչը վկայեց, որ մեծ երջանկության եւ հաճույքի [illegible]

[illegible]

Մրցանակ Արման Ամիրկյանին

[illegible]

Ս. Գ.

Մարզական

«Փյունիկը» պատրաստվում է «Համագործակցության» գավաթին

PHOTOLURE

ՀՀ վեցակի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկը» հունվարի 5-ից սկսել է նախապատրաստվել «Համագործակցության» գավաթին, որի մեկնարկը կտրվի վաղը Մոսկվայում: Թիմն օրական երկու հագեցած մարզում է անցկացնում: Առավոտյան թիմի ֆուտբոլիստները «Հանրապետական» մարզադաշտում զբաղվում են կրոսավազքերով, ֆիզիկական տարբեր վարժություններով, որոնք պետք է նպաստեն նրանց ֆիզիկական պատրաստության բարելավմանը, արագաուժային որակների զարգացմանը: Երկրորդ պարապմունքը «Փյունիկն» անցկացնում է Երեւանի ջերմաէլեկտրակայանի մարզադահլիճում: Այստեղ արդեն մեծ տեղ է հատկացվում գնդակով վարժություններին, երկկողմանի խաղին, որոնց միջոցով ստուգվում են ֆուտբոլիստների խաղային որակները: Ներկա ժամանակաշրջանում բացակայում է խաղային պրակտիկան, ուստի «Փյունիկի» ֆուտբոլիստների համար դժվար կլինի միանգամից ներգրավվել «Համագործակցության» գավաթի մրցաշարի ոլորտը: Իսկ Մոսկվայում թիմին լուրջ մրցակիցներ են սպասում հանձինս Կիեւի «Դինամոյի», Տալլինի «Ֆլորայի» եւ Թուրքմենստանի չեմպիոն «Նիսայի»:

Ֆուտբոլասերներին, բնականաբար, առաջին հերթին հետաքրքրում է, թե ինչպիսի՞ փոփոխություններ են տեղի ունեցել «Փյունիկում»: Ներկայումս թիմի կազմից բացակայում են Արթուր Մկրտչյանը, Սամադու Դիավարան, Խոսե Բիլիբիոն եւ Էդուարդ Պարծիկյանը: Արթուր Մկրտչյանը Կիեւի «Արսենալի» կազմում փորձաշրջանի է մեկնել Թուրքիա: Սամադու Դիավարան իր ուժերն է փորձարկում Դոնեցկի «Մետալուրգում», իսկ Խոսե Բիլիբիոն մարզվում է իսպանական 3-րդ դիվիզիոնի թիմերից մեկում: Ինչ վերաբերում է Էդգար Մանուչարյանին եւ Աղուլա Բեսեին, որոնք նոյեմբերին փորձաշրջան էին անցել Մարսելի «Օլիմպիկում», ապա նրանք այժմ մարզվում են իրենց խաղընկերների հետ եւ պատրաստվում են «Համագործակցության» գավաթին:

«Ազգի» թղթակցի հետ զրույցում «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցան նշեց, որ մոսկովյան մրցաշարում թիմի առջեւ կոնկրետ խնդիր չի դրված: Մարզիչները մրցաշարը դիտում են որպես նոր մրցաշրջանի նախապատրաստության փուլ: Հնարավոր է, որ մրցաշարում մարզիչները հիմնական շեշտը դնեն երիտասարդ ու պատանի ֆուտբոլիստների վրա, որոնց մեջ քիչ չեն երկրի պատանեկան հավաքականների թեկնածուները, որոնց գարնանը Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի 2-րդ փուլի մրցախաղերն են սպասում: Ամեն դեպքում «Փյունիկը» կաշխատի հաջող հանդես գալ մրցաշարում: Կարծում ենք, դրա նախադրյալները կան, մանավանդ որ խմբային մրցաշարում «Փյունիկի» գլխավոր հակառակորդ Կիեւի «Դինամոն» Մոսկվայում հանդես է գալու ոչ հիմնական կազմով:

Վնասվածները խոչընդոտում են թենիսիստներին մասնակցելու Ավստրալիայի առաջնությանը

Հունվարի 19-ին Մելբուռնում կմեկնարկի թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որը «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի շարքին պատկանող առաջին մրցաշարն է ընթացիկ մրցաշրջանում: Սովորաբար նման խոշոր մրցաշարերում հանդես են գալիս ուժեղագույն բոլոր թենիսիստները: Սակայն Մելբուռնում նրանցից ոմանք վնասվածքի հետեւանքով կորտ դուրս չեն գա: Դեռեւս անցյալ մրցաշրջանի ավարտին մրցաշարից հրաժարվելու իր որոշման մասին հայտարարել էր Սերենա Ուիլյամսը: Տարբեր պատճառներով Մելբուռնում կորտ դուրս չեն գա բելգիացի Կիմ Կլիյստերսը, ամերիկացի Ջենիֆեր Կապրիատին: Ֆրանսիացի Մերի Պիրսն էլ ֆիզիկական ոչ բավարար վիճակը պատճառաբանելով, հրաժարվել է մրցաշարից: Ավելի վաղ Ավստրալիայի բաց առաջնության մասնակիցների թվից դուրս էին մնացել այդ մրցաշարի նախկին չեմպիոնուհի Մոնիկա Սելեշը եւ Ելենա Դոկիչը: Առայժմ հարցականի տակ է արգենտինահայ Դավիթ Նալբանդյանի մասնակցությունը: Դավիթը վնասվածք ունի:

Հակոբյանը զիջում է դիրքերը

Հոլանդական Վեյք Ան Զեե քաղաքում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարում հաջող մեկնարկից հետո իր դիրքերն աստիճանաբար զիջում է Վլադիմիր Հակոբյանը: Չորրորդ տուրում նա մրցաշարում իր 2-րդ պարտությունը կրեց՝ երկարատեւ պայքարից հետո զիջելով բուլղարացի գրոսմայստեր Վեսելին Թոփալովին: Առաջատարներից մեկը՝ Պյոտր Սվիդլերը, առաջին պարտությունը կրեց՝ զիջելով Վլադիմիր Կրամնիկին: Իսկ ահա աղյուսակը գլխավորող մյուս երկու շախմատիստները՝ Լեկոն ու Անանդը, պարտիաներն ավարտեցին ոչ-ոքի համապատասխանաբար Սոկոլովի եւ Բոլոգանի հետ մրցախաղերում: Առաջին հաղթանակները տոնեցին Ադամսն ու վան Վելին՝ հաղթելով համապատասխանաբար Չժան Չժոնին ու Թիմանին: Բարեեւը եւս Շիրովի հետ պարտիայում առաջին անգամ ճաշակեց հաղթանակի քաղցրությունը: Շիրովն էլ առաջին պարտությունը կրեց: Չորս տուրից հետո 2,5-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են Թոփալովը, Լեկոն, Կրամնիկը, Անանդը եւ Ադամսը: 2-ական միավոր են վաստակել Սոկոլովը, Բոլոգանը, վան Վելին, Սվիդլերը եւ Բարեեւը: Հակոբյանը Շիրովի եւ Չժան Չժոնգի հետ 1,5-ական միավորով աղյուսակի ստորին հորիզոնականներում է: Այն եզրափակում է Յան Թիմանը (1 միավոր):

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES INSTITUTES 2004

The Bureau of Educational and Cultural Affairs (ECA) of the U.S. Department of State and the United States Embassy to Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute Program 2004. The program is designed as a rigorous six-week faculty level seminar for multinational groups of professionals (see eligibility criteria below). This year SIX institute programs are offered:

1. Contemporary American Literature
2. American Civilization
3. U.S. Foreign Policy: Foundations and Formulation
4. U.S. Political Economy and the Global Economic System
5. Religion in the U.S.: Pluralism and Public Presence
6. Fulbright American Studies Institute for Secondary Educators

Eligibility: Applicants should be university faculty including teachers, trainers, department chairs, curriculum developers, textbook writers, scholars as well as secondary school educators. Good knowledge of English is required as the seminars are conducted in English.

Program Funding: The U.S. Government will cover all institute costs, i.e. international travel and allowances; domestic travel and ground transportation; book, cultural, mailing and incidental allowances; admissions; housing and subsistence.

APPLICATIONS SHOULD BE RETURNED TO THE US EMBASSY TO ARMENIA NO LATER THAN MONDAY, FEBRUARY 9, 2004.

Application forms are available at the U.S. Embassy or can be downloaded from the U.S. Embassy website www.usa.am/announcements.html.

A short description of the program is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the program, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U.S. Embassy to Armenia; e-mail: amerstudies@usa.am and/or amerstudies@yahoo.com; phone: 526-870; address: Baghramian Street 18, Yerevan.

ameria

INVESTMENT CONSULTING COMPANY

JOB VACANCY ANNOUNCEMENT

AMERIA Investment Consulting Company is seeking a

CHIEF FINANCIAL OFFICER

POSITION SUMMARY:
This position manages the company's fiscal and administrative functions, provides highly responsible and technically complex staff assistance to the Executive Director. The work performed requires a high level of technical proficiency in financial management and investment management, as well as management, supervisory, and administrative skills.

ESSENTIAL DUTIES AND RESPONSIBILITIES:
1. Supervises financial management and administrative staff, including assigning responsibilities, reviewing employees' work processes and products, counseling employees, giving performance evaluations, and recommending disciplinary action.
2. Serves as member of management team participating in both strategic and operational planning for the company.
3. Directs and oversees the company's financial management activities, including establishing and monitoring internal controls, managing cash and investments, and managing the investment portfolio in collaboration with the Investment team leader. This includes, but is not limited to, evaluation of investment risk, concentration risk, fund deployment levels, adequacy of loss and liquidity reserves Assists investment team in development of proper documentation and internal systems.
4. Directs and oversees the annual budgeting process, including developing projections for financial planning, and preparing budgets.
5. Prepares external and internal financial management reports, such as audited financial statements, tax returns, and reports for the board of directors and company staff.
6. Develops, implements, and maintains efficient and effective accounting systems and controls to ensure compliance with national and international accounting standards and principles, sufficiency of fund accounting, and comprehensiveness of data for reporting and compliance requirements.
7. Ensures contract compliance, including interpreting and monitoring contracts with clients, submitting required reports, and monitoring covenants and other contract terms.
8. Oversees the design, implementation and maintenance of computer-based information system. Oversees records retention (both manual and computer-based) and file maintenance activities.
9. Serves as company's risk manager, including evaluating loss exposure and obtaining insurance as appropriate.
10. Manages other administrative operations, such as facilities management, payroll administration, office operations, and administrative support. Monitors corporate compliance with by-laws and articles of incorporation regarding corporate registration and reporting of fundraising operations.

KNOWLEDGE, SKILLS AND ABILITIES:
To perform this job successfully, an individual must be able to perform each essential duty satisfactorily. The requirements listed below are representative of the knowledge, skill, and/or ability required.

Knowledge of:
- Generally accepted accounting principles.
- Local accounting standards and legislation.
- State reporting requirements pertaining to accounting.
- Principles and practices of financial management and budgeting.
- Principles and practices of financial systems design and analysis.
- Principles and practices of contract management, records management, and risk management.
- Principles and practices of management and supervision.
- Principles and practices of information systems management.

Ability to:
- Apply sound fiscal and administrative practices to the company's activities.
- Plan, organize and supervise the work of subordinate employees, including training them, assigning and evaluating their work, and providing job performance feedback.
- Critically analyze fiscal and administrative policies, practices, procedures, and systems, and recommend and implement changes as needed.
- Gather and synthesize financial information from a variety of sources and present it to a variety of audiences with differing financial management and analysis expertise.
- Prepare detailed, comprehensive financial reports, including explanatory text.
- Operate IBM-compatible personal computer, including word processing, spreadsheet, and database software applications.
- Operate specialized software applications that support the financial management and budgeting functions.

QUALIFICATIONS:
- A minimum of 5-7 years Accounting/Corporate Finance/Banking experience, including a role as a CFO.
- Excellent finance and accounting technical skills coupled with a demonstrated knowledge of all key financial functions in an consulting company context - accounting, finance, control, treasury, reserving, and reporting.
- Strong financial planning and analytical skills and experience and the ability to work closely with and support the CEO and other executives in strategic development and implementation.
- Excellent leadership, management and supervisory track record of attracting, selecting, developing, rewarding and retaining high-caliber, accounting and finance executive and teams who achieve business goals.
- An undergraduate degree in finance, business, or other related discipline is required. A CPA, CFA, ACCA or other financial certification is highly preferred, as is a Masters degree in Business Administration, Accounting or Finance.
- Fluency in English, Armenian and Russian with outstanding writing skills.
- Excellent analytical, communication, teamwork, interpersonal skills.
- Need to be well organized and detail-oriented as well as goal / result driven and able to deal with complex issues.

To apply for this position, please submit a cover letter and a resume addressing relevant qualifications and experience and information on professional reference strictly to:
fax: 374-1-54-68-00 OR e-mail: ameria@ameria.am
NO PERSONAL VISITS, DELIVERIES OR PHONE CALLS!
The closing date for the receipt of applications is 26 January 2004. Only shortlisted candidates will be notified for an interview.

Ջավախք. միայնակ վրաց ազգայնականության դեմ

Սկիզբը՝ էջ 1

Այստեղ այնքան էլ կարեւոր չէ, թե ռուսների ուզած 500 միլիոնից որ մասն է պատրաստ տրամադրել ԱՄՆ-ը: Կարեւորն այն է, որ Ռուսաստանը Վրաստանում իր ազդեցության ոլորտը պատրաստ է մի քանի հարյուր միլիոնի դիմաց զիջել ԱՄՆ-ին:

«Ռուսաստանի այս հայտարարությունները ջավախահայությունը վատ է ընդունում, վախվորած է: Ռուսները ինչպե՞ս կարող են հեռանալ Ախալքալաքից: Ջավախահայությունը կանի իրենից կախված հնարավորը, որպեսզի ռուսական զորքերը չհեռանան», **«Ազգի»** հետ զրույցում ասաց Ախալքալաքում գործող «Վիրք» կուսակցության ղեկավար Դավիթ Ռստակյանը:

«Եթե Ռուսաստանը չցանկանա Ախալքալաքից հանել 62-րդ ռազմակայանը եւ դրա համար պետք է լինի ու բավարար լինի մեր օգնությունը, ամեն ինչ կանենք, որ զորքերը մնան տեղում», ասաց Ռստակյանը:

62-րդ ռազմակայանը ջավախահայության համար ապահովում է մոտ 2000 աշխատատեղ, տեղացիների համար ռազմակայանը նաեւ գյուղատնտեսական մթերքների սպառման գրավիչ շուկա է: Սա, անշուշտ, կարեւոր գործոն է: Սակայն առավել կարեւոր է հոգեբանական գործոնը. ջավախահայության մի քանի սերունդներ ռուսական ռազմակայանը եւ ռուս զինվորին ընկալում են իրենց անվտանգության գլխավոր երաշխավորը:

Ռուսների հեռանալու դեպքում ջավախահայությունը կմնա միայնակ վրաց ազգայնականության դեմ ու այլ ելք չի ունենա, քան լքել երկրամասը կամ ձուլվել: Սա բոլորովին էլ հոռետեսական կանխատեսում չէ: Համենայն դեպս, Շեւարդնաձեի իշխանության տարիներին, այդ թվում՝ խորհրդային շրջանում, վիրահայության մի հատված երկրից հեռանալու կամ վրացի դառնալու ճակատագրին է արժանացել:

Ջավախքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերը, որ մշակվում էին Թբիլիսիում, մնացել են թղթի վրա՝ փող չլինելու պատճառաբանությամբ: Եթե Վրաստանը, այս դեպքում՝ երկրի նոր իշխանությունները ռուսներին Ջավախքից արտաքսելու համար գումարներ կարողանում են գտնել, ապա՝ ցանկության դեպքում հնարավոր է գումարներ գտնել երկրամասի սոցիալ-տնտեսական զարգացման համար:

Ռստակյանն ասում է, թե, նախ «Վրաստանն ի վիճակի չի լինի հայթայթել 500 մլն, իսկ եթե հաջողվի, ապա ռուսները Ախալքալաքից չհեռանալու այլ պատճառ կգտնեն»: Բայց արդյոք սա լուծո՞ւմ է:

Վրաստանի նոր իշխանությունները՝ ի դեմս նախագահ Սաակաշվիլու, հասցրել են խոստումներ շռայլել, թե կգտնեն Ջավախքի սոցիալական խնդիրների լուծման ճանապարհներ: Մինչդեռ ջավախահայության անվտանգության կայուն երաշխավորը ոչ ռուս զինվորն է ու ժանգոտած ռուսական զենքը, ոչ խոստումները, այլ հայ-վրացական ամուր կապը, փոխադարձ վստահությունը:

Հակառակ դեպքում ստիպված կլինենք փակել Հայաստանին արտաքին աշխարհի հետ կապող ոչ թուրքական միակ պատուհանը: Ու բոլորովին էլ կարեւոր չէ, թե դեռ քանի տարի կշարունակվի Ռուսաստանի կամավոր ստորացումը Կովկասում:

Լուծարվում է

«ՎԵԳԱ» երիտասարդական մշակութային հասարակական կազմակերպությունը՝ գրանցված ՀՀ պետռեգիստրում, գրանցման վկայական՝ N 211.171.00452, ՀՎՀՀ 01830966:

Պարտատերերը 1 ամսվա ընթացքում դիմեն լուծարման հանձնաժողով. ք. Երեւան, Բաբաջանյան 47, 45 հասցեով:

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
Judge Institute of Management
cambridge's business school
Eurasia Programme

Eurasia Programme at the Judge Institute of Management, University of Cambridge, in collaboration with the Foreign and Commonwealth Office of the British Government, the Manoukian Charitable Foundation, and St. Sarkis Charity Trust, is offering a number of executive education, research and degree programmes for postgraduate students and young professionals in Armenia.

The programmes are designed to provide unique opportunities for Armenia's high potential scholars and profesioals to take part in educational programmes in two world-class educational institutions: University of Cambridge in the UK and Harvard University in the United States.

The primary goal of the Eurasia Programme's Armenia project is to contribute to Armenia's long-term educational, academic and economic development through the training of future leaders, decision makers, and public servants.

Business Executive, Research and Degree Programmes for Armenia

Եվրասիա միջազգային ծրագիրը բացառիկ հնարավորություն է ընձեռում Քեմբրիջի և Հարվարդի աշխարհահռչակ համալսարաններում ուսանելու քաղաքագիտություն, տնտեսագիտություն, գործարարություն և ֆինանսներ:

Առավել մանրամասն ծրագրերի և դիմումների վերաբերյալ տեղեկություններին կարող եք ծանոթանալ դիմելով՝

Եվրասիա կենտրոն
Երևան 375019
Բաղրամյան պողոտա 9, բն. 2
Հեռախոս՝ 56 31 32, 54 06 23

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Բաց Բժշկական Ակումբ» հասարակական կազմակերպությունը իրականացրել է պետության կողմից երաշխավորված անվճար բուժօգնության ու սպասարկման վերաբերյալ ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված որոշումների նկարագրով բրոշյուրի տպագրությունը՝ ազգաբնակչությանը ծանոթացնելու նպատակով:

Բոլոր քաղաքացիները եւ հասարակական կազմակերպությունները կարող են անվճար ձեռք բերել այն հետեւյալ հասցեով՝

Չարյան 5/1, Բժշկական Գենետիկայի Կենտրոն, 1 հարկ, 10.00-15.00
Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 544-367

ARMENTEL

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՄԵՆՏԵԼԻ ԲՋՋԱՅԻՆ ԿԱՊԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԻՆ

2004 թվականի հունվարի 1-ից գործում է ռոումինգ ծառայություն «Արմենտել» ՀՁ եւ «Ղարաբաղ տելեկոմ» ընկերությունների միջեւ:

«Արմենտել» ՀՁ Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

«ՆԱՄԱԿԱՆԻՇ» ՓԲԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

«Նամականիշ» ՓԲԸ հայտարարում է 2004 թ. փոստային նամականիշերի նախագծման (դիզայնի) մրցույթ հետեւյալ թեմաներով.

1. EUROPA 2004. Արձակուրդ
2. Հայաստանի բուսական եւ կենդանական աշխարհ. միջատներ
3. Արմեն Տիգրանյանի ծննդյան 125-ամյակը
4. Միքայել Նալբանդյանի ծննդյան 175-ամյակը
5. Մուրացանի ծննդյան 150-ամյակը
6. Հայաստանի գիտությունը եւ տեխնիկան
7. XXVIII Օլիմպիական խաղեր
8. Ռուսական արվեստ
9. Ֆուտբոլի համաշխարհային ֆեդերացիայի 100-ամյակը

Մրցույթին մասնակցողները կարող են ծանոթանալ պայմաններին Մաշտոցի 43 հասցեով, հեռ.՝ 56-93-34, աշխատանքային օրերին՝ ժամը 15.00-18.00, իսկ աշխատանքները ներկայացնել «Նամականիշ» ՓԲԸ, ք. Երեւան, Սարյանի 22 կամ Մաշտոցի 43 հասցեներով մինչեւ 2004 թ. փետրվարի 1-ը, ժամը 17.00:

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«[illegible]» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 15. 01. 2004. Գինը՝ 100 դրամ